
گزارش عملکرد سه ماهه وزارت صنعت، معدن و تجارت

پاییز ۱۴۰۰

فهرست مطالب

۱	.....	مقدمه ۴
۴	.....	فصل اول: پروژه‌های عملیاتی
۸	.....	۱. سبد پروژه‌های مدیریت بازار
۱۴	.....	۲. سبد پروژه‌های سامانه‌های اطلاعاتی
۱۷	.....	۳. سبد پروژه‌های ارتقاء کسبوکارها
۱۸	.....	۴. سبد پروژه‌های بازآفرینی وزارت صنعت، معدن و تجارت
۲۳	.....	۵. سبد پروژه‌های صنایع حمل و نقل
۲۵	.....	۶. سبد پروژه‌های تأمین مالی بخش صنعت، معدن و تجارت
۲۶	.....	۷. سبد پروژه‌های بین‌المللی و توسعه صادرات
۴۱	.....	۸. سبد پروژه‌های معادن و فراوری مواد
۴۲	.....	۹. سبد پروژه‌های زیرساخت
۴۳	.....	۱۰. سبد پروژه‌های اجتماعی- حمایتی
۴۴	.....	فصل دوم: برنامه‌های آمایش بخش صنعت، معدن و تجارت

مقدمه

رهبر عزیز و فرزانه انقلاب سال‌هast یکی از راه‌های اصلی برآورفت از مسائل و چالش‌های موجود در کشور را رونق اقتصادی و جهش تولید اعلام نموده‌اند. ایشان در پیام نوروزی سال ۱۴۰۰ نیز ضمن نام‌گذاری سال «تولید؛ پشتیبانی ها و مانع زدایی ها»، بر این نکته تأکید فرموده‌اند که ضمن محور قرار گرفتن تولید در کارها، حمایت‌های لازم از آن انجام و موانع از سر راه تولید برداشته شود تا انشاء‌الله بتوان جهش تولید را به معنای واقعی کلمه در کشور ایجاد نمود. وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای تحقق چشم‌انداز ۱۴۰۴ و پشتیبانی از تولید و رفع موانع، برنامه‌های متعددی طراحی کرده و در دست اجرا دارد.

برخی از اولویت‌های کلان بخش صنعت، معدن و تجارت به شرح زیر است:

- اولویت تولید و صادرات محصولات دانش‌بنیان؛ مانند ماشین‌آلات و تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی، ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی، وسایل حمل و نقل
- ارتقاء فناوری و نوآوری
- تحقق اقتصاد مقاومتی (افزایش تاب‌آوری و بازدارندگی اقتصادی)
- شفاف‌سازی، حذف رانت و بستر فساد
- آمایش سرزمه‌ین و پیشرفت متوازن کشور

به عنوان نمونه، بازدارندگی اقتصادی (داشتن قدرت اقدام و عمل متقابل برای منصرف کردن طرف مقابل از آسیب زدن) با چنین اقداماتی حاصل خواهد شد:

- نمایش توان اقتصادی: با بهبود سریع متغیرهای اقتصادی و دستیابی به مقادیر مطلوب تا سال ۱۴۰۴، توان اقتصادی کشور آشکار شده و محاسبات دشمنان تغییر خواهد یافت.
- منفعت همکاری با ایران: با گسترش تعاملات تجاری و اقتصادی با گستره وسیعی از کشورها به‌ویژه کشورهای همسایه و همسو، منافع متقابل شکل گرفته و آن کشورها تبعیت کمتری از کشورهای مתחاصم خواهند داشت.
- کسب‌وکارهای بین‌المللی: با توامندسازی کسب‌وکارهای موجود در راستای گسترش فعالیت‌های بین‌المللی کسب‌وکارهای ایرانی، کاتالالوگ‌های ارتباطی کشور تقویت می‌شود.
- دسترسی به صنایع پیشرفته و فناوری‌های کلیدی: با تأمین نیازهای ویژه سایر کشورها، وابستگی آن‌ها به قدرت‌های مתחاصم کاهش یافته و تقابل با ایران را دشوار خواهد کرد.

راهبردهای بخش صنعت، معدن و تجارت برای حرکت از وضعیت موجود به مطلوب و تحقق اهداف عبارت‌اند از:

۱. تمرکز بر اقتصاد دانش‌بنیان: رشد فزاینده نوآوری‌ها و فناوری‌ها در دهه‌های اخیر، تغییرات شگرفی در اقتصاد ایجاد کرده است. افزایش سهم دانش در اقتصاد، فراتر از تولید محصولات فناورانه بوده و تغییر اولویت‌ها و روش‌های تولید و تجارت را نیز در پی دارد.

۲. تنظیم سودآوری فعالیت‌ها؛ تخصیص منابع مالی (هدایت نقدینگی)، منابع انسانی، منابع سازمانی و منابع طبیعی تحت تأثیر سودآوری هستند. برای جهت‌گیری درست و حرکت عوامل اقتصادی در راستای اولویت‌های تولید، (با روش‌هایی مانند اصلاح پایه‌های مالیاتی، اصلاح سازوکارهای بازار و اعمال مقررات تجاری) باید سودآوری فعالیت‌های اقتصادی مولد افزایش و سودآوری فعالیت‌های غیر مولد کاهش یابد.
۳. گسترش تعاملات بین‌المللی: برای کسب جایگاه مناسب ایران در سطح بین‌المللی، باید روابط تجاری بهویژه با کشورهای همسایه و همسو گسترش یابد. تقویت روابط اقتصادی، تقویت روابط فرهنگی، علمی و سیاسی را نیز در پی خواهد داشت. ایران باید در حلقه‌های مهم و تأثیرگذار زنجیره‌های تأمین بین‌المللی قرار گیرد. اقتصاد ایران باید بزرگ‌تر از مرزهایش باشد.
۴. اصلاح ساختار حکمرانی در بخش صنعت، معدن و تجارت؛ وزارت صنعت، معدن و تجارت باید با تأکید بر اولویت‌گذاری، تنظیم گری، تسهیل گری و نظارت، نقش کسب‌وکارها را به عنوان یک ثروت ملی برجسته کرده و فعالیت‌های تولید و تجارت را در راستای اهداف بخش همگرا و همافرا نماید.
- این راهبردها در قالب نقشه راه (پروژه‌ها و اقدامات عملیاتی) اجرایی می‌شوند. تا کنون ۱۰۶ پروژه در اولویت اول، ۱۲ پروژه با اولویت دوم و ۲۱ پروژه با اولویت سوم) طراحی شده که اکثر آن‌ها فعال شده‌اند. شایان ذکر است برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که حتی در صورت استمرار تحریم‌ها اجرایی شدن آن‌ها با مخاطره یا توقف مواجه نشود.
- هم‌زمان با اجرای پروژه‌های عملیاتی، طراحی و تکمیل برنامه‌های رشته فعالیت‌ها، برنامه آمایش صنعت، معدن و تجارت و برنامه‌های بین‌المللی در جریان است.
- در این گزارش، عملکرد اجرای برنامه‌ها در پاییز سال ۱۴۰۰ ارائه شده است. با اجرای پروژه‌های طراحی شده، سازوکارهای جدیدی در بخش صنعت، معدن و تجارت استقرار یافته و سازمان‌دهی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز متحول می‌شود؛ این دستاوردها، نویدبخش رونق تولید و تحول حکمرانی است به‌گونه‌ای که بسیاری از مسائل امروز بخش صنعت، معدن و تجارت به‌طور اساسی حل شده و این بخش وارد روند پیشرفت پایدار و با ثبات خواهد شد.

فصل اول

پروژه‌های عملیاتی

علاوه بر فعالیت‌های جاری وزارت صنعت، معدن و تجارت (مانند صدور مجوزها و ارائه خدمات پوشش ریسک به فعالیت‌های صنعتی و معدنی) ۱۰۶ پروژه تحولی تعریف شده و بسیاری از آن‌ها فعال شده‌اند. در جدول زیر پروژه‌های با اولویت ۱ و ۲ (۸۵ پروژه) ارائه شده است.

عنوان سبد پروژه	نام پروژه	تاریخ شروع	تاریخ پایان	بیشترین
سبد پروژه‌های مدیریت بازار	تمکیل سامانه اطلاع‌رسانی و نظارت بازار	۱۴۰۰	آبان ۱۴۰۰	۵%
	راهاندازی سامانه تحلیل و پیش‌بینی قیمت‌ها	۱۴۰۰	دی ۱۴۰۰	
	اندازه‌گیری شاخص بازار اسلامی	۱۴۰۱	فروردین ۱۴۰۱	
	درج قیمت تأمین‌کننده	۱۴۰۱	آذر ۱۴۰۰	۱۰%
	اعتبارسنجی و رتبه‌بندی کسب‌وکارهای توزیعی	۱۴۰۱	مهر ۱۴۰۰	۲۰%
	ساماندهی و ارتقای کارآمدی خدمات توزیعی	۱۴۰۱	مهر ۱۴۰۰	۱۰%
	طراحی و استقرار بازار خدمات بازرگانی	۱۴۰۰	مهر ۱۴۰۰	۲۰%
	ساماندهی واحدهای صنفی بدون مجوز	۱۴۰۱	اردیبهشت ۱۴۰۱	
	گسترش و تقویت شرکت‌های بازرگانی و ارزیابی	۱۴۰۱	آبان ۱۴۰۰	۱۰%
	گسترش و تقویت عملکرد انجمن‌های حمایت از حقوق مصرف‌کننده	۱۴۰۰	آبان ۱۴۰۰	۲۰%
سبد پروژه‌های سامانه‌های اطلاعاتی	اصلاح ساختار بازار خدمات	۱۴۰۱	آبان ۱۴۰۰	۵%
	اصلاح ساختار بازار اجاره و فروش ساختمان	۱۴۰۱	بهمن ۱۴۰۰	
	اصلاح ساختار بازار برق در بخش صنعت، معدن و تجارت	۱۴۰۱	دی ۱۴۰۰	
	اصلاح ساختار بازار کالاهای پایه	۱۴۰۰	شهریور ۱۴۰۰	۶۰%
	اصلاح ساختار بازار محصولات واسطه‌ای و نهایی	۱۴۰۰	مهر ۱۴۰۰	۳۰%
	اصلاح ساختار بازار آب در بخش صنعت، معدن و تجارت	۱۴۰۱	بهمن ۱۴۰۰	
	تمکیل و یکپارچه‌سازی پایگاه‌های داده کسب‌وکارها	۱۴۰۰	آبان ۱۴۰۰	۴۰%
	تمکیل سامانه جامع تجارت	۱۴۰۰	شهریور ۱۴۰۰	۸۵٪
	شفافیت جریان کالا	۱۴۰۰	مهر ۱۴۰۰	۶۰٪
	راهاندازی سامانه قواعد صنعت، معدن و تجارت	۱۴۰۰	آذر ۱۴۰۰	۱۰٪
سبد پروژه‌های ارتقاء کسب‌وکارها	طراحی و استقرار فرایند رسیدگی به تخلفات و دادرسی سازمان‌ها	۱۴۰۱	دی ۱۴۰۰	
	گسترش مراکز ارزیابی و رتبه‌بندی	۱۴۰۱	دی ۱۴۰۰	
	گسترش و تقویت سکوهای خدمات کسب‌وکار	۱۴۰۰	آبان ۱۴۰۰	۱۰٪
	گسترش و تقویت مدیریت زنجیره تأمین	۱۴۰۱	دی ۱۴۰۰	۵٪
	گسترش و تقویت زیست‌بوم نوآوری و فناوری	۱۴۰۲	دی ۱۴۰۰	
	گسترش خدمات ابری	۱۴۰۱	دی ۱۴۰۰	
	فعال‌سازی ظرفیت‌های تولید	۱۴۰۱	آبان ۱۴۰۰	۵٪
	راهاندازی سامانه اطلاعات مشاغل	۱۴۰۱	دی ۱۴۰۰	
	گسترش و ارتقای سکوهای کاریابی و هدایت شغلی	۱۴۰۱	دی ۱۴۰۰	
	جشنواره سازمان طیب	۱۴۰۰	دی ۱۴۰۰	

عنوان سبد پروژه	نام پروژه	تاریخ شروع	تاریخ پایان	پیشرفت
سبد پروژه‌های بازآفرینی وزارت صنعت، معدن و تجارت	بازطراحی و استقرار ساختار سازمانی وزارت صنعت، معدن و تجارت	۱۴۰۰ شهریور	۱۴۰۰ اسفند	۷۰%
	طراحی و استقرار نظام مدیریت خدمات	۱۴۰۰ شهریور	۱۴۰۰ اسفند	۵۰%
	طراحی و استقرار سامانه پاسخگویی	۱۴۰۰ شهریور	۱۴۰۰ بهمن	۶۰%
	طراحی و استقرار سامانه پنجره واحد خدمات	۱۴۰۰ شهریور	۱۴۰۰ اسفند	۳۵%
	راهاندازی سامانه پایش	۱۴۰۰ شهریور	۱۴۰۰ اسفند	۵۰%
	طراحی سامانه مدیریت سرمایه انسانی	۱۴۰۰ آذر	۱۴۰۰ اسفند	۲۰%
	طراحی و استقرار سامانه یکپارچه مالی و املاک	۱۴۰۰ دی	۱۴۰۰ اسفند	۱۰%
	بازطراحی محیط کار در وزارت صمت	۱۴۰۰ آذر	۱۴۰۰ شهریور	۱۰%
	تریبیت مدیران گام دوم انقلاب	۱۴۰۰ بهمن	۱۴۰۰ شهریور	۱۰%
	راهاندازی سامانه مدیریت استعدادها	۱۴۰۰ آذر	۱۴۰۰ اسفند	۱۰%
سبد پروژه‌های صنایع حمل و نقل	اصلاح ساختار بازارهای زنجیره تأمین خودرو	۱۴۰۰ مهر	۱۴۰۰ خرداد	۳۰%
	اصلاح ساختار زنجیره تأمین خودرو	۱۴۰۰ مهر	۱۴۰۱ اسفند	۱۰%
	راهاندازی فرآیند نوسازی ناوگان	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۱ شهریور	۱۰%
	ارتقای خدمات پس از فروش و حمایت از مصرف کنندگان	۱۴۰۰ دی	۱۴۰۱ شهریور	۱۰%
	شتاپدهی طراحی و ساخت و آماده‌سازی زیرساخت‌های وسایل نقلیه برقی	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۱ اسفند	۵%
	گسترش صادرات و تولید خودرو در سایر کشورها	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۱ اسفند	۵%
	اصلاح ساختار مالی و سهامداری شرکت‌های خودروساز	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۱ اسفند	۵%
	تبیین قابلیت‌ها و دستاوردهای صنعت خودرو	۱۴۰۰ دی	۱۴۰۱ دی	۲۵%
	بازنگری قواعد صنعت خودرو	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۱ اسفند	۱۰%
	اصلاح روش پرداخت حق بیمه تأمین اجتماعی و مالیات حقوق	۱۴۰۰ آذر	۱۴۰۰ اسفند	۲۰%
سبد پروژه‌های تأمین مالی بخش صنعت، معدن و تجارت	گسترش تأمین مالی زنجیره‌ای	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۰ اسفند	۱۰%
	تسهیل پذیرش پروژه‌ها و شرکت‌ها در بازار سرمایه	۱۴۰۰ دی	۱۴۰۱ خرداد	۱۰%
	راهاندازی صندوق‌های ارزی	۱۴۰۰ بهمن	۱۴۰۱ اسفند	۵%
	گسترش مبادلات اقتصادی با روسیه	۱۴۰۰ مهر	۱۴۰۱ اسفند	۵%
	گسترش مبادلات اقتصادی با عراق	۱۴۰۰ دی	۱۴۰۲ شهریور	۵%
	گسترش مبادلات اقتصادی با سوریه	۱۴۰۰ مهر	۱۴۰۲ شهریور	۵%
	گسترش مبادلات اقتصادی با پاکستان	۱۴۰۰ مهر	۱۴۰۲ شهریور	۵%
	گسترش مبادلات اقتصادی با هند	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۱ اسفند	۵%
	گسترش مبادلات اقتصادی با چین	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۱ اسفند	۵%
	گسترش مبادلات اقتصادی با افغانستان	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۲ شهریور	۵%
سبد پروژه‌های بین‌المللی و توسعه صادرات	ارتقاء کارکردهای بیمه در مبادلات بین‌المللی	۱۴۰۰ آبان	۱۴۰۱ اسفند	۱۰%
	ارتقای توانمندی صادرکنندگان	۱۴۰۰ دی	۱۴۰۱ اسفند	۱۰%
	تقویت کارکردهای صادراتی مناطق آزاد اقتصادی	۱۴۰۰ آذر	۱۴۰۲ شهریور	۳%

عنوان سبد پروژه	نام پروژه	تاریخ شروع	تاریخ پایان	پیشرفت
سبد پروژه‌های معادن و فراوری مواد	ایجاد مراکز خدمات حقوقی تجارت خارجی	۱۴۰۰	آبان	۱۰٪.
	گسترش و احیای موافقتنامه‌های تجاری	۱۴۰۰	مهر	۵٪.
	تقویت کانال‌های مالی و بانکی	۱۴۰۰	آبان	۱۰٪.
	گسترش ظرفیت‌های آماده بین‌المللی	۱۴۰۰	مهر	۵٪.
	گسترش صادرات خدمات فنی و مهندسی	۱۴۰۰	آبان	۱۵٪.
	بازنگری و تکمیل قواعد گسترش مبادلات خارجی	۱۴۰۰	شهریور	۴۰٪.
	توسعه اکتشاف و تکمیل پایگاه داده زمین‌شناسی	۱۴۰۰	مهر	۵٪.
	افزایش بهره‌برداری از ظرفیت معادن موجود	۱۴۰۰	آذر	۱۴۰۱
	اصلاح ساختار صنعت فولاد	۱۴۰۰	آذر	۵٪.
	اصلاح روش دریافت حقوق دولتی معادن	۱۴۰۰	آذر	۲۰٪.
سبد پروژه‌های زیرساخت	اصلاح روش واگذاری معادن	۱۴۰۰	مهر	۴۰٪.
	ارتقای فناوری‌های اکتشاف و بهره‌برداری معادن و فراوری مواد	۱۴۰۰	دی	۱۴۰۱
	تکمیل زیرساخت‌های شهرک‌ها و نواحی صنعتی	۱۴۰۰	دی	۱۴۰۲
	بازنگری و تکمیل قواعد مجتمع‌های تولیدی و تجاری	۱۴۰۰	آبان	۲۰٪.
	احداث ۱۴ هزار مگاوات نیروگاه اختصاصی صنعت و معدن	۱۴۰۰	شهریور	۵٪.
	توسعه نهادهای پشتیبان آماد	۱۴۰۰	آبان	۵٪.
	کاهش مصارف آب و انرژی واحدهای تولیدی	۱۴۰۰	دی	۱۴۰۱
	راهاندازی فرایند تسهیل استغال دهک‌های درآمدی پایین	۱۴۰۱	فروردین	۱۴۰۱
	اشتغال مرزنشینان	۱۴۰۱	اردیبهشت	۱۴۰۲
	تریبیت اقتصادی دانش آموzan و دانشجویان	۱۴۰۰	دی	۱۴۰۲
سبد پروژه‌های اجتماعی - حمایتی	راهاندازی سامانه شفافیت شرکت‌های دولتی تحت پوشش وزارت	۱۴۰۰	دی	۱۴۰۰
	صنعت، معدن و تجارت	۱۴۰۱	اردیبهشت	۱۴۰۱
سبد پروژه‌های منابع مالی و دارایی	تدوین و انتشار ترازنامه منابع طبیعی - بخش معدن	۱۴۰۱	اردیبهشت	۱۴۰۱

اقدامات و دستاوردهای برخی از پژوههای به شرح زیر است.

۱. سبد پژوههای مدیریت بازار

درج قیمت تأمین کننده		۱-۱
درصد پیشرفت پژوهه: ۱۰%		تاریخ شروع: آذر ۱۴۰۰
		تاریخ پایان: خرداد ۱۴۰۱
<p>یکی از ابزارهای شفافیت بازار کالا درج قیمت تأمین کننده جهت ایجاد رقابت بین تولیدکنندگان و واردکنندگان برای افزایش سهم بازار از طریق قیمت ارزان‌تر و کیفیت بالاتر و ایجاد رقابت بین توزیعکنندگان از طریق اعمال ضریب سود کمتر برای جذب مشتری به واسطه مؤلفه قیمت ارزان‌تر است. فرهنگ‌سازی و توجیه عوامل اجرایی از مهم‌ترین قسمت‌های این پژوهه است از اهداف این پژوهه می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ شفاف‌سازی قیمت‌ها ○ ایجاد رقابت و به تبع آن کاهش قیمت ○ سهولت در مقایسه و انتخاب کالا و خدمات برای خریدار ○ ارتقای اعتماد عمومی ○ جلوگیری از سوءاستفاده و اجحاف به مصرف‌کنندگان ○ امکان نظارت بر رعایت سودهای مصوب قانونی حلقه‌های تأمین و توزیع 	معرفی	
<p>اخذ قیمت‌های جاری اقلام و تهیه بانک اطلاعات قیمت</p> <p>اطلاع‌رسانی و هماهنگی با شبکه‌های توزیع</p> <p>عملیاتی شدن الزام درج قیمت تمام شده ۱۴ قلم کالا (آب‌معدنی، آب‌میوه، ماء‌الشعیر، نوشابه‌های گازدار، غذا ساز، نوشیدنی ساز، چرخ‌گوشت و ماکروویو، پودر لباسشویی، دستمال کاغذی، پوشک بچه، یخچال فریزر، تلویزیون و ماشین لباسشویی)</p> <p>تهییه اطلاعات موردنیاز و تولید محتوی برای پخش در رسانه‌ها از جمله صداوسیما</p>	اقدامات و دستاوردها	

۲-۱ اعتبارسنجی و رتبه‌بندی کسب‌وکارهای توزیعی

درصد پیشرفت پژوهه: ۲۰%		۲-۱
		تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰
		تاریخ پایان: مهر ۱۴۰۱
<p>اعتبارسنجی و رتبه‌بندی کسب‌وکارهای توزیعی با هدف ایجاد یک سیستم خودکنترل جهت بهبود مستمر عملکرد این کسب‌وکارها و افزایش رضایتمندی مشتریان در دستور کار قرار گرفته است. این رتبه‌بندی بر مبنای معیارهای شفاف و قابل‌سنجدش به مشتری در انتخاب صحیح کمک نموده و موجب تخصیص بهینه منابع و تسهیلات و جلوگیری از بروز تخلفات و مفاسد خواهد شد. این طرح در چهار حوزه شرکت‌های پخش، فروشگاه‌های زنجیره‌ای، کسب‌وکارهای اینترنتی و واحدهای صنفی کوچک تقسیم‌بندی شده است.</p>	معرفی	

- رتبه‌بندی کسبوکارهای اینترنتی پس از طی کردن فاز اول در قالب بهروزسانی شناسنامه (پروفایل) اینماد کسبوکار و انتشار اطلاعات عملکرد کسبوکار در سه دسته شاخص «سابقه فعالیت»، «وضعیت پاسخگویی به شکایات» و «سوابق مغایرت با دستورالعمل اینماد»، از سال قبل وارد فاز نهایی شده است. این رتبه‌بندی با ارزیابی در سه حوزه «امکانات و توانمندی‌ها»، «سوابق عملکردی» و «شاخص‌های مالی» در دو سطح مقدماتی (تا سه ستاره) و پیشرفته (تا پنج ستاره) در حال انجام می‌باشد و تاکنون بیش از ۳۰۰ کسبوکار در سطوح مختلف کوچک، متوسط و بزرگ نسبت دریافت رتبه اقدام کرده‌اند.
  - در مورد رتبه‌بندی شرکت‌های پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای پس از انجام بررسی‌ها و مطالعات لازم و تعامل بهمنظور آشنایی با نوع کسبوکار، شاخص‌ها و کارکردها، شاخص‌ها و مدل اولیه رتبه‌بندی استخراج و منابع داده‌ای مورد نیاز شناسایی شده است. در زمینه شاخص‌های تخلفات، نیاز به دریافت اطلاعات مناسب از سامانه‌های سازمان حمایت و سازمان تغییرات است که در دست بررسی است. همچنین کارکرد رتبه‌بندی به صورت انعکاس در مجوز شرکت‌های پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای، خدمات و مزایای دریافتی، معرفی عمومی و ... نیازمند نهایی سازی و ابلاغ می‌باشد.
  - رتبه‌بندی واحدهای صنفی کوچک با توجه به گسترده‌گی و چالش‌های اجرایی در هماهنگی با اتفاق‌های اصناف و اتحادیه‌ها در اولویت بعدی اجرا قرار گرفته است.

ساماندهی و ارتقای کارآمدی خدمات توزیعی

۳-۱

- تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰
• تاریخ پایان: مهر ۱۴۰۱

در این پژوهش ساماندهی و ارتقای کارآمدی خدمات توزیعی عده از طریق بررسی استانداردسازی صدور مجوزهای کسبوکار، صلاحیت‌های حرفه‌ای و استانداردهای فنی هدف‌گذاری شده است و در حال حاضر کارگروه این موضوع با حضور مدعوینی از انجمن شرکت‌های صنعت پخش ایران و برخی از متخصصین حوزه لجستیک فعال در شرکت‌های حوزه کالاهای FMCG با سابقه فعالیت بین‌المللی تشکیل شده و مسائی، این، حوزه بررسی، و مود کنکاش، قرار گرفته است.

- معرفی انتظار می‌رود با ارائه ضوابط ساماندهی و بهینه‌سازی فعالیت شبکه‌های توزیعی عمده، قانونمند نمودن و ایجاد شرکت‌های لجستیکی، اصلاح ضوابط فعالیت شرکت‌های پخش در راستای افزایش بهره‌وری و رسیدن به استانداردهای تعیین شده، برنامه‌ریزی چهت شفاف سازی، سهولت و تسريع عملیات توزیع، استفاده از دانش روز و بهره‌مندی از فناوری‌های نوین مشابه، تجارب کشورها و برنامه‌ریزی چهت بهره‌مندی از ظرفیت‌های خالی لجستیکی بنگاه‌های کشور، کاهش هزینه‌های مبالغه در نظام توزیع به عنوان هدف نهایی این پروژه حاصل شود.

- ایجاد کارگروه ساماندهی خدمات توزیعی

- ایجاد کارگروه با حضور مدعوینی از انجمن شرکت‌های صنعت پخش ایران و برخی از متخصصی حوزه لجستیک فعال در شرکت‌های حوزه کالاهای FMCG با سابقه فعالیت بین‌المللی و برگزاری جلسات متعدد

- متعدد

- اقدامات و
دستاوردها

طراحی و استقرار بازار خدمات بازرگانی

۴-۱

تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰

تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

- طراحی و استقرار بازار خدمات بازرگانی در شبکه توزیع منجر به راهاندازی بازار خدمات بازرگانی رقابتی برای شبکه توزیع و امکان تعیین آن به سایر فعالیین زنجیره ارزش خواهد شد، همچنین ایجاد یک بانک اطلاعاتی از عرضه کنندگان خدمات بازرگانی در کشور و تقویت بستر تعامل آنها از دیگر آورده‌های این پروژه خواهد بود. در حال حاضر فازهای پروژه در خصوص مطالعات تجربیات شرکتهای پیشرو و شناسایی بازارگاههای کسبوکار به کسبوکار خدمات بازرگانی در کشور در حال انجام است.

معرفی

- مطالعه تعاریف موجود برای خدمات بازرگانی و طبقه‌بندی و انطباق آنها با کدهای دو رقمی ISIC
- شناسایی دستگاههای متولی، عنوان مجازها، تشکل‌های مرتبط با انواع خدمات بازرگانی و کلیات قیمت‌گذاری این خدمات
- بررسی تجربیات کشورهای آلمان و سنگاپور در زمینه خدمات بازرگانی
- جمع‌آوری و تدقیق مفاهیم بازارگاههای کسبوکار به کسبوکار و وضعیت این بازارگاه‌ها در کشور
- شناسایی بازارگاههای کسبوکار به کسبوکار خدمات بازرگانی در کشور
- تهییه پرسشنامه بررسی نحوه بهره‌مندی و تقاضای نظام توزیع برای خدمات بازرگانی

اقدامات و
دستاوردها

گسترش و تقویت شرکتهای بازرگانی و ارزیابی

۵-۱

تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

تاریخ پایان: شهریور ۱۴۰۱

- در این پروژه با اصلاح قوانین و مقررات موجود راه پیشرفت و گسترش شرکتهای بازرگانی فراهم می‌شود؛ تا علاوه بر تعامل با دستگاههای دولتی و همکاری با بخش خصوصی بتوانند نقش فعال تری داشته باشند. بهره‌گیری از شرکتهای بازرگانی تخصصی در کنترل کیفیت، تطبیق کالای عرضه شده با مشخصات درج و اعلام شده، رسیدگی به شکایات، انتشار نتایج حاصل از بررسی کیفیت و ارائه خدمات به دستگاههای نظارتی، مصرف کنندگان، تشکل‌های مردم‌نهاد، در حلقه واردات، تولید و توزیع از مهم‌ترین اهداف این پروژه است که می‌تواند به کاهش هزینه‌های دولت و افزایش استفاده از ظرفیت نظارت عمومی بیانجامد.

معرفی

- تأمل با مسئولان سازمان ملی استاندارد، شرکتهای بازرگانی و سایر ذی نفعان و ذی حقان بررسی عملکرد شرکتهای موجود بازرگانی به لحاظ کیفی و کمی
- برگزاری نظرسنجی کتبی و جمعبندی نظرات ارائه شده
- تعیین فهرست چالش‌ها و موانع

اقدامات و
دستاوردها

گسترش، تقویت و اصلاح ساختار انجمان‌های حمایت از حقوق مصرف‌کننده

۶-۱

- تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰
- تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

درصد پیشرفت پروژه: ۲۰%

این پروژه به دنبال توسعه ساختاری و عملکردی، تقویت و اثربخشی فعالیت انجمان‌های حمایت از حقوق مصرف‌کننده و مبنا قرار گرفتن نظر مصرف‌کننده‌ان و تشکل‌های مردم‌نهاد در افزایش و کاهش سهم بازار واحدهای ارائه‌دهنده کالا و خدمات و برندهای می‌باشد.

معرفی

تهیه گزارش‌های اولیه برای ارتقا کارکرد انجمان‌ها
بررسی و اصلاح ساختار سازمان‌های تابعه برای تقویت حمایت از حقوق مصرف‌کننده
هماهنگی و تعامل برای حل مشکلات جاری انجمان
بررسی نیازها و سرفصل‌های آموزشی برای فرهنگ‌سازی

اقدامات و
دستاوردها

اصلاح ساختار بازار خدمات

۷-۱

- تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰
- تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

این پروژه با هدف بهبود شیوه‌های استقرار نظام تعیین قیمت و جلوگیری از آسیب واحد صنفی و مصرف‌کننده‌ان، افزایش سطح اعتماد عمومی مصرف‌کننده‌ان خدمات و امکان برنامه‌ریزی دقیق کاری توسط مدیران واحدهای صنفی، امکان دسترسی آحاد مردم به بانک اطلاعاتی نرخ و تعریفه خدمات واحدهای صنفی، جلوگیری از اعمال سلیقه‌های شخصی در اعمال و ابلاغ نظامنامه‌های مربوط به نرخ خدمات تعریف شده است. از جمله اقدامات این پروژه می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

معرفی

- تعیین نقش جهت تشکل‌های صنفی در استقرار نظام اصلاح‌شده خدمات در بازار
- پررنگ نمودن نقش و جایگاه واحد صنفی در استقرار نظام اصلاح‌شده قیمت‌ها و تعریفه خدمات
- الزام مجریان و مخاطبین صنفی در رعایت حقوق عامه با بهره‌گیری از آموزش، ایجاد بانک اطلاعاتی و ابلاغ قوانین و دستورالعمل‌ها در جهت افزایش رضایتمندي و آگاهی جامعه

اقدامات و
دستاوردها

دريافت نظرات و پيشنهادات سازمان‌ها و دستگاه‌های ذي ربط عضو كارگروه تنظيم بازار در خصوص اصلاح سياست‌ها و قواعد تنظيم قيمت خدمات

دريافت نظرات و پيشنهادات اعضای هيئت تعين و ثبيت قيمت‌ها در خصوص اصلاح سياست‌ها و قواعد تنظيم قيمت خدمات

اصلاح ساختار بازار کالاهای پایه

۸-۱

تاریخ شروع: شهریور ۱۴۰۰

تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

درصد پیشرفت پروژه: ۶۰%

- نوسانات ارزی هم‌زمان با کسری عرضه مواد اولیه و پایه حوزه صنعت و خدمات طی سالیان اخیر از عدمه‌ترین مشکلات حوزه تولید بوده که خروجی آن منتج به سهمیه‌بندی خوارک صنایع و عدم امکان استفاده از ظرفیت کامل واحدهای صنعتی شده است. بهمنظور رفع این مشکل، وزارت صمت با یک تغییر استراتئی، هدف را بر تأمین حداکثری مواد اولیه حوزه صنعت قرار داده و به دنبال حذف سهمیه‌ها و محدود کردن ارتباط مستقیم قیمت مواد اولیه با نوسانات ارزی کشور است تا با کاهش تورم تولید (PPI)، در ادامه شاهد افت تورم مصرف‌کننده (CPI) در کشور و رشد تولید و تقاضا باشیم.
- معرفی بررسی تجربیات تأمین مواد اولیه حوزه تولید و خدمات در کشورهای مختلف تقسیم‌بندی کالاهای به ۶ گروه مازاد عرضه و کسری عرضه ... بر اساس عملکرد دوره‌های گذشته و طراحی الگوی جدید ساماندهی بازار کالاهای پایه بر پایه ۲۶ ابزار مختلف حاکمیتی دسته‌بندی ابزارها به حوزه اختیارات صمت، دولت و مجلس و اقدام بهمنظور استفاده از کلیه ابزارها (اخذ مجوز ستاد تنظیم بازار دولت، ارسال درخواست به شورای اقتصاد / ارسال درخواست اصلاح قوانین به مجلس و ...)
- اقدامات و دستاوردها نشست مشترک با انجمن‌های تخصصی و ارائه الگو در همایش‌های تخصصی مربوطه توسعه سامانه‌های مرتبط با پیاده‌سازی الگو شامل سامانه جامع تجارت، سامانه‌های بورس کالا و ابزارها و اتصال آن به یکدیگر و سامانه‌های گمرک، اتصال به سامانه مالیات و بانک‌ها (بهصورت محدود برقرارشده که در آینده نزدیک کامل خواهد شد).
- اقدامات و دستاوردها پیاده‌سازی تدریجی الگو بروی کالاهای پایه قابل عرضه در بورس کالا، شامل پذیرش ابزارهای تولید‌کنندگان توسط بورس کالا، راهاندازی معاملات بلندمدت کشف پریمیوم راهاندازی معاملات عرضه تلفیقی، لغو سهمیه‌بندی کالاهای دارای مازاد عرضه و ...
- ثبت بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان معامله کالاهای پایه در بورس کالا (بر مبنای الگوی جدید صورت گرفته و انتظار می‌رود این رقم تا پایان بهمن ۱۴۰۰ از رقم ۳۰ هزار میلیارد تومان عبور کند).
- به رغم افزایش قیمت دلار، بازار فولاد با ثبات بوده پیروی قیمت محصولات فولادی از دلار حذف شده است.
- بازار سیمان علیرغم افزایش قیمت در تابستان ۱۴۰۰، از آبان ماه با ثبات شده و قیمت سیمان به مبالغ قبل از افزایش قیمت‌ها کاهش یافت.

۹-۱

اصلاح ساختار بازار محصولات واسطه‌ای و نهایی

درصد پیشرفت پروژه: ۳۰%

• تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

با توجه به ضرورت تعییر رویکرد مدیریت بازار (تنظیم بازار) از شیوه سنتی قبل به شیوه جدید بر مبنای آمار و اطلاعات تأمین، توزیع و رصد و پایش هوشمند بازار مبتنی بر سامانه جامع تجارت ضرورت دارد. شیوه‌های کنترل بازار از ابعاد تولید و توزیع مکفی و به هنگام و بر اساس برنامه‌های از پیش تعیین شده، نحوه سیاست‌گذاری قیمت و اطلاع‌رسانی آن به مصرف‌کنندگان به‌گونه‌ای که موجب رقابت، افزایش بهره‌وری و نهایتاً بهمود کیفیت کالا و افزایش سهم آن دسته از فعالین که کالا را با قیمت مناسب‌تر به مصرف‌کننده عرضه می‌نمایند پروژه حاضر تعریف شده است.

معرفی

- پیاده‌سازی زیرساخت‌های اطلاعاتی و گزارش‌گیری در سامانه جامع تجارت
- افزایش گستره ثبت اطلاعات در سامانه

تهییه دستورالعمل مدیریت بازار کالاهای نهایی و واسطه‌ای و ابلاغ آن از سوی وزیر هم‌فکری و تعامل با ذینفعان پروژه به صورت مستمر تعیین شاخص‌های مدیریت بازار هوشمند در داشبورد مدیریتی سامانه جامع تجارت اخذ و برآورد مقادیر نیاز، برنامه تولید و ثبت مقادیر معاملات حوزه تولید و توزیع کالا به صورت سیستمی ابلاغ شیوه جدید اطلاع‌رسانی قیمت به صورت آزمایشی برای کالاهای مصرفی و سرمایه‌ای با دوام برای کالاهای کم‌اهمیت‌تر در سبد خانوار

اقدامات و
دستاوردها

۲. سبد پروژه‌های سامانه‌های اطلاعاتی

۱-۲

تکمیل و یکپارچه‌سازی پایگاه‌های داده کسب و کارها

درصد پیشرفت پروژه: ۴۰%

• تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

- در این پروژه، اطلاعات کسب و کارها، تکمیل و یکپارچه شده و امکان تبادل اطلاعات بین دستگاهها فراهم می‌شود و با ایجاد داشبورد مدیریتی، امکان مشاهده و پایش اطلاعات مذکور با تعریف سطوح دسترسی مختلف متناسب با بهره‌بردار موردنظر، فراهم خواهد شد.
- واحدهای فعال در حوزه صنعت، معدن و تجارت علاوه بر وزارت‌خانه متولی، با دستگاه‌های اجرایی متعددی در تعامل می‌باشند و هریک از این دستگاه‌ها بنا بر وظایف و حیطه کاری خود اطلاعات بسیاری درخصوص این واحدها تولید می‌نمایند. احصای این اطلاعات و تعامل بین دستگاهی برای تبادل آن می‌تواند نقش به سزایی در امکان رصد وضعیت فعالیت واحدها، تخصیص منابع و شفافیت حوزه اقتصادی و کسب و کارهای موجود را پیش روی مجموعه حاکمیت قرار دهد به‌نحوی که ضمن تسهیل فرایندهای کاری برای فعالین بخش، امکان استفاده از داده‌ها و اطلاعات را به صورت فرا دستگاهی فراهم آورد.

طبیق اطلاعات واحدهای صنعتی شهرک‌ها و سامانه هماهنگ

- پیاده‌سازی سرویس‌های استعلام مجوزها، تست و انجام اصلاحات برای شهرک‌ها
- طبیق اطلاعات واحدهای غیرفعال اعلامی از سوی سازمان صنایع کوچک با سامانه هماهنگ
- برگزاری جلسات تحلیل برای برقراری ارتباط فرایند احیای واحدهای راک
- تست سرویس خروجی پروژه پایش شهرک
- پیاده‌سازی و تست سرویس دریافت مصارف برق از شرکت توانیر
- پیاده‌سازی و تست سرویس‌های تخصیص انشعاب برق با توانیر
- پیاده‌سازی و تست سرویس دریافت مصارف گاز از شرکت ملی گاز
- دریافت سرویس اشتغال از سازمان تأمین اجتماعی و وزارت کار
- دریافت و پیاده‌سازی سرویس فراورده‌های نفتی درخواستی و تائید شده

معرفی

اقدامات و
دستاوردها

تکمیل سامانه جامع تجارت

درصد پیشرفت پروژه: ۸۵%

• تاریخ شروع: شهریور ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

- با تکمیل سامانه جامع تجارت اطلاعات جریان کالا و پول در زنجیره‌های تأمین تکمیل و یکپارچه می‌شود.
- سامانه جامع تجارت، امکان پایش و تنظیم بازار، کنترل قاچاق، کنترل محصولات تقلیبی، شناسایی مودیان و فعالیت‌های اقتصادی برای اخذ مالیات و کنترل رانت و فساد را فراهم می‌کند.

معرفی

۲-۲

<ul style="list-style-type: none"> • توسعه زیرساخت عملیات پایه سامانه تجارت داخلی شامل ثبت نقش و استعلام صلاحیت تجاری • توسعه زیرساخت دریافت اسناد تجاری شامل اظهار تولید، اظهار واردات، انتقال مالکیت و مکان و ... • ایجاد بسترهای تعاملی از جمله نرمافزار تلفن همراه، کد دستوری، فایل اکسل و سرویس‌های اطلاعاتی • توسعه زیرساخت عملیات لجستیک داخلی شامل اتصال به برنامه و سامانه جامع انبارها • ارائه سرویس به بورس کالا جهت ارسال شاخص‌های مقاطع فلزی • ارائه سرویس استعلام اسناد تجاری به بانک‌ها جهت ارائه تسهیلات • پیاده‌سازی سرویس‌های سامانه مؤدیان مالیاتی در سامانه جامع تجارت • تهییه و ارائه گزارش و داشبوردهای مورد نیاز به متولیان رصد کالا • پیاده‌سازی گزارش‌های موارد مشکوک بازرسی • پیاده‌سازی تیازمندی گروه کالاهای مختلف از جمله روغن‌موتور، سیمان پوشک خردسال، مقاطع فلزی، محصولات پتروشیمی و ... 	اقدامات و دستاوردها
--	--------------------------------

شفافیت جریان کالا		۳-۲
درصد پیشرفت پروژه: ۶۰%	تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰	تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰
<p>در این پروژه فراهم نمودن امکان رصد و کنترل موجودی کالای اساسی در سطح کشور، نظارت سیستمی جهت جلوگیری از گران‌فروشی، اختکار و قاچاق کالا، بهبود، تسهیل و شفافسازی فعالیت عاملین تجاری، فراهم نمودن امکان اعتبارسنجی و رتبه‌بندی عادلانه فعالین تجاری، یکپارچه‌سازی اسناد و اطلاعات حاصل از فعالیت تجاری بین دستگاهی و ... در گروه‌های کالایی مختلف پیگیری می‌شود.</p> <p>برگزاری جلسات کارگروه ملی رصد کالا با حضور کلیه تشکل‌های زنجیره تأمین و مسئولین کالایی دفاتر تخصصی و سازمان‌های ناظراتی</p> <p>تعیین اولویت‌های کالایی جدید و تدوین برنامه زمان‌بندی اجرا به تفکیک کالا آموزش فعالین تجاری</p> <p>برگزاری جلسات توجیهی با تشکل‌های مربوطه جهت احصای شرایط حاکم بر تأمین (توزیع کالاهای مربوطه) با توجه به نیاز</p> <p>شفافیت جریان کالا در آذرماه سال ۱۴۰۰ در جدول زیر ارائه شده است.</p>		معرفی
<p>برگزاری جلسات کارگروه ملی رصد کالا با حضور کلیه تشکل‌های زنجیره تأمین و مسئولین کالایی دفاتر تخصصی و سازمان‌های ناظراتی</p> <p>تعیین اولویت‌های کالایی جدید و تدوین برنامه زمان‌بندی اجرا به تفکیک کالا آموزش فعالین تجاری</p> <p>برگزاری جلسات توجیهی با تشکل‌های مربوطه جهت احصای شرایط حاکم بر تأمین (توزیع کالاهای مربوطه) با توجه به نیاز</p> <p>شفافیت جریان کالا در آذرماه سال ۱۴۰۰ در جدول زیر ارائه شده است.</p>		اقدامات و دستاوردها

آذرماه ۱۴۰۰				گروه کالا
شفافیت خرده فروشی	شفافیت توزیع کننده	شفافیت تأمین کننده	شفافیت کل	
۶۶%	۸۰%	۹۶%	۸۸%	برنج
۵۷%	۵۰%	۱۰۶%	۸۰%	چای
۱۰۰%	۷۶%	۹۸%	۹۷%	روغن خام
۵۴%	۸۹%	۹۹%	۹۵%	روغن نباتی
۴۵%	۸۷%	۱۰۰%	۹۷%	کره نباتی
۴۷%	۸۹%	۷۵%	۷۷%	کره حیوانی
-	۴۱۸%	۱۳۳%	۱۳۳%	شکر خام
۷۱%	۷۸%	۸۸%	۸۴%	شکر سفید
۷۳%	۷۲%	۷۹%	۷۷%	حبوبات
۳۷%	۲۴۹%	۳۱%	۵۸%	گوشت قرمز
۴۷%	۵۳%	۸۴%	۷۸%	گوشت مرغ
۹۴%	۵۰%	۵۱%	۵۱%	شیر خشک صنعتی
۵۹%	۱۴%	۲۸%	۲۷%	مواد اولیه پتروشیمی
۹۷%	۸۳%	۹۵%	۹۰%	لاستیک سنگین
۸۹%	۸۸%	۱۰۳%	۹۷%	لاستیک سواری
۵۷%	۴۶%	۶۸%	۶۲%	لوازم خانگی
۶۲%	۴۷%	۷۳%	۶۱%	پودر لباسشویی
۶۲%	۴۷%	۷۳%	۶۱%	پوشک خردسال
-	۴%	۴۴%	۴۴%	مواد معدنی و اولیه فولاد
۱۳%	۴۹%	۸۳%	۸۲%	فولاد خام (شمش و اسلب)
۴۴%	۳۹%	۷۵%	۶۹%	مقاطعه تخت و طویل فولادی
۳۰%	۹%	۶۹%	۶۴%	انواع لوله و پروفیل
۴۸%	۴۱%	۹۰%	۷۸%	سیمان
۶۲%	۲۹%	۸۵%	۶۱%	روغن موتور

۳. سبد پروژه‌های ارتقاء کسبوکارها

۱-۳

گسترش و تقویت سکوهای خدمات کسبوکار

- تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰
- تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

درصد پیشرفت پروژه: ۱۰%

شرکت‌های کوچک و متوسط، عموماً در حوزه‌هایی مانند تأمین مواد اولیه، بازاریابی، صادرات، ارتقای فناوری و نوآوری در محصول، توانمندسازی منابع انسانی، با چالش‌های زیادی مواجه هستند. سکوهای خدمات کسبوکار، بازار عرضه و تقاضای خدمات کسبوکار را ارتقا داده و تجمیع خدمات، تضمین و مشاوره، دستیابی به خدمات برای کسبوکارها را تسهیل می‌کنند.

با اجرای این پروژه قیمت تمام‌شده خدمات برای کسبوکارها کاهش قابل توجهی می‌یابد و ضمن دسترسی ساده‌تر به فناوری و خدمات موردنظر، امکان ارائه محصولات با کیفیت بهتر فراهم می‌گردد.

تعیین مکانیزم‌های شناسایی ذینفعان پروژه (ارائه‌دهندگان خدمات کسبوکار) در سطح کشور آمده کردن فرآخوان مشارکت ارائه‌دهندگان خدمات کسبوکار در حوزه‌های مختلف چهارچوب بندی ارزیابی شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات کسبوکار جهت معرفی به بنگاه‌های متخصص خدمات

طراحی اولیه ساختار و پلتفرم مربوطه

معرفی

اقدامات و
دستاوردها

۴. سبد پروژه‌های بازآفرینی وزارت صنعت، معدن و تجارت

۱- بازطراحی و استقرار ساختار سازمانی وزارت صنعت، معدن و تجارت

تاریخ شروع: شهریور ۱۴۰۰

تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

درصد پیشرفت پروژه: ۷۰%

ساختار سازمانی از این حیث که ابزار سازماندهی و هماهنگی و به عبارت دیگر ابزار مهم اعمال مدیریت در سازمان است، از اهمیت گسترده‌ای برخوردار است. ساختار سازمانی در عین حال که متأثر از مواردی مانند راهبرد، محیط و فناوری سازمان است، چگونگی تعامل چند سویه این موارد را نیز بازنمایی می‌کند؛ بنابراین اگر سازمان از ساختار مطلوبی برخوردار نباشد، راهبردهای کلان سازمان در فعالیت‌های روزمره سازمان به درستی جاری نخواهد شد و در نتیجه اهداف سازمان محقق نخواهد گردید.

با توجه به شروع دوره تحول در وزارت صمت و اتخاذ رویکردهای نوین از سوی مقام عالی وزارت (رویکرد تحولی و همچنین گذار از ساختار وظیفه‌ای به سوی ساختار فرآیندی و ارزش محور)، یکی از مهم‌ترین ابزارهای سازمانی برای جاری نمودن رویکردهای مذکور، بازطراحی ساختار سازمانی وزارت‌خانه و واحدهای سازمانی تابعه می‌باشد.

از سوی دیگر، در مسئله ادغام دو وزارت‌خانه در قالب وزارت صمت، به دلایلی مانند محدودیت‌های زمانی، این ادغام صرفاً به شکل چینش واحدهای پیشین در کتاب یکدیگر شکل گرفته است. در نتیجه، از این منظر نیز بازطراحی ساختار سازمانی وزارت صمت از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد.

معرفی

بررسی سند مأموریت‌های وزارت صمت

مستندسازی رویکردهای تحولی، مطالعه و تحلیل ملاحظات قانونی و مطالعه و تحلیل تجربیات اجرایی

اقدامات و دستاوردها

بازطراحی ساختار سازمانی کلان

تدوین شرح وظایف واحدهای سازمانی

بازطراحی ساختار سازمانی تفصیلی

بازتعریف پست‌های سازمانی

تدوین شناسنامه مشاغل

طی نمودن فرآیند قانونی در سازمان اداری و استخدامی کشور

تدوین شیوه‌نامه استقرار تدریجی ساختار سازمانی جدید (با رعایت هم‌زمان ملاحظات انسانی و سازمانی)

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

۲-۴ طراحی و استقرار نظام مدیریت خدمات

درصد پیشرفت پروژه: ۵۰%

تاریخ شروع: شهریور ۱۴۰۰

تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

هدف این پروژه، بازطراحی فرایندهایی است که واحدهای زیرمجموعه وزارت صمت، فارغ از دیدگاه وظیفه گرایی و ترجیحات شخصی، با نگرشی ارزش محور، خدمات نهایی را در اختیار جامعه قرار می‌دهند و در ادامه (از طریق حاکمیت) به دنبال تسهیل فرایندهای نظارت و ارزیابی کلیه فعالیتها و خدمات ارائه شده در بخش صنعت، معدن و تجارت می‌باشد.

معرفی

رویکرد کوتاه‌مدت:

- شناخت وضعیت موجود سامانه‌ها و نظام فعلی بازطراحی و بهبود خدمات
- تعامل با نماینده معاونت‌های تخصصی
- تعامل با مرکز توسعه تجارت الکترونیک
- تعامل با تمام دفاتر تخصصی
- تعامل با تمام استان‌ها
- تعامل با تمام سازمان‌ها/شرکت‌ها/صندوق‌ها/...
- برگزاری کلاس ITIL برای مدیران و کارشناسان مرتبط
- تهییه لیست خدمات و فرایندها در سامانه‌های موجود

جمع‌آوری مستندات وضعیت موجود فرایندها

جمع‌آوری برخی نظرات کارشناسی در خصوص خدمات نیازمند بازطراحی

رویکرد میان‌مدت:

- شناخت وضعیت موجود گردش کار تدوین و بهبود فرایندهای خدمت
- حوزه صنعت
- حوزه معدن
- حوزه تجارت

طراحی نظام مدیریت خدمات بر اساس چارچوب ITIL

- مدیریت راهبرد
- مدیریت طراحی
- مدیریت پیاده‌سازی
- مدیریت بهبود

برگزاری جلسات توجیهی با ذینفعان، جهت فرهنگ‌سازی و اخذ نظرات

- دفاتر تخصصی
- نمایندگان استان‌ها

پیاده‌سازی آزمایشی سامانه

اقدامات و
دستاوردها

۳-۴

طراحی و استقرار سامانه پاسخگویی

تاریخ شروع: شهریور ۱۴۰۰

تاریخ پایان: بهمن ۱۴۰۰

درصد پیشرفت پروژه: ۶۰%

- در راستای مدیریت و ساماندهی مسیرهای ارتباطی و پاسخگویی وزارت صنعت، معدن و تجارت به درخواستها و نیازهای ذینفعان بخش‌های صنعتی، معدنی و تجاری مناسب با ساختار سازمانی حوزه ستادی، حوزه سازمان‌های تابعه و حوزه سازمان‌های استانی ۳۱ استان کشور و همچنین به منظور پشتیبانی، برنامه‌ریزی عملیاتی، نظارت، پایش وضعیت و رسیدگی به مسائل کلان ذینفعان هر سه بخش صنعت، معدن و تجارت مناسب با مأموریت‌های تعیین شده در صدور مجوزهایی کسب و کارهای حوزه‌های ذینفعان، رفع موانع و مشکلات آن‌ها، شناسایی نقاط ضعف بخش‌های سازمان، صحت عملکرد خدمات ارائه شده و از همه مهم‌تر افزایش سطح رضایتمندی ذینفعان در ارائه سرویس و خدمات مورد انتظار اجرای می‌شود.
- با توجه به وظایف و مأموریت‌های وزارت صمت دریافت نظرات و بازخورد از ذینفعان و کنترل صحت عملکرد خدمات ارائه شده در هر حوزه می‌تواند گزارش‌ها و اطلاعات دقیق و بروز شده‌ای را در اختیار معاونین، مدیران و زارتخانه قرار دهد تا توان از این اطلاعات هم تصویر روشنی از وضعیت و توان آینده وزارتخانه متصور شد و هم بتوان در تدوین و اصلاح برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌های کلان اقتصادی کشور استفاده نمود.

معرفی

- سامانه مرکز ارتباط وزارت صمت با ذینفعان به عنوان یک زیرساخت ارتباطی یکپارچه پاسخگوی تمامی نیازها و خدمات ارائه شده وزارتخانه به ذینفعان بوده و گامی مهم در گره‌گشایی از مشکلات این گروه از مخاطبان می‌باشد. با استقرار سامانه مرکز تماس دستاوردهای زیر برای وزارتخانه حاصل می‌شود:

- برقراری ارتباط دوطرفه ذینفعان با وزارتخانه و بدون محدودیت و واسطه
- استفاده از تمامی مسیرهای ارتباطی مرسوم در کشور بدون نیاز به داشت و تخصص خاص
- دریافت بازخورد از ذینفعان و عملکرد ارائه سرویس و خدمات ارائه شده
- در دسترس قرار دادن اطلاع صحیح و بروز از بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و قوانین

تهیه خط ارتباطی با سرشماره (۱۲۴)، سرشماره پیامک، آدرس اینترنتی و ... جهت ارتباط با ذینفعان

- تهیه درختواره خدمات بخش‌های مختلف وزارت صمت جهت ارجاع مستقیم
- تهیه نرمافزار مدیریت تماس‌ها (مرکز تماس)
- تهیه نرمافزار مدیریت ارتباط با مشتریان
- تعريف و پیاده‌سازی فرم ثبت تماس شامل درخت درخواست/مشکل/شکایت، اقدامات، زمان‌ها و ...
- تعريف و پیاده‌سازی سیستم نظرسنجی آنلاین در سامانه مرکز تماس
- تعريف و پیاده‌سازی گزارش‌های نظرسنجی (ارزیابی عملکرد پاسخگویی کارشناسان)
- تعريف کارتابل در سطح ادارات استان تهران و در حال تعریف برای واحدهای ستادی و شرکت‌های تابعه
- ایجاد امکان گزارش‌گیری از ارتباطات
- آموزش کارشناسان پاسخگو در سطح واحدهای ستادی و استانی
- تهیه دستورالعمل‌های سرویس‌دهی بخش‌های دیگر وزارتخانه به سامانه مرکز تماس
- تهیه دستورالعمل‌های داخلی در سامانه مرکز تماس
- در حال آماده‌سازی و تجهیز واحدهای پاسخگویی و پیشخوان در ساختمان‌های منتخب وزارت صمت در سطح استان‌ها و شهرستان‌ها

۴-

طراحی و استقرار سامانه پنجراه واحد خدمات

تاریخ شروع: شهریور ۱۴۰۰

تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

- پنجراه واحد یک رابط بین ذینفعان و سازمان‌های دولتی، ارائه‌دهنگان خدمات خصوصی و سازمان‌های دولتی است. پنجراه واحد سیستمی است که در آن، تمام اسناد قانونی (اعم از کاغذی یا الکترونیکی) در انجام یک نوع کسبوکار خاص به یک واحد یا یک محل، ارائه شده و مجوزهای لازم در همان واحد صادر می‌شود. به عبارت دیگر ذینفعان پس از ورود به سیستم پنجراه واحد با ثبت مشخصات حقیقی یا حقوقی خود و اجرای فرآیند مورد نظر، قادر خواهند بود بدون مراجعه حضوری به دستگاه‌های مختلف و در کوتاه‌ترین زمان ممکن، مجوزهای لازم را کسب کرده و در جریان پیشرفت فرآیند کار قرار گیرند. هدف از این کار ارائه یک نقطه واحد برای ارائه داده‌های مربوط به هم و یک نقطه تماس واحد و سرعت بخشیدن در پردازش اطلاعات در فضایی بدون کاغذ است.

معرفی

- طراحی و پیاده‌سازی پرتال میز خدمت برای دسترسی مستقیم به تمام خدمات و کاربردهای وزارت صمت در حوزه‌های سه‌گانه صنعت، معدن و تجارت با هدف سهولت دسترسی به این خدمات و آگاه‌سازی ذینفعان از شرایط و ضوابط قانونی مرتبط با هر خدمت
- تهیه و استقرار سامانه احراز هویت یکپارچه (SSO) به عنوان یک زیرساخت واحد برای ثبت‌نام و احراز هویت تمامی ذینفعان (اعم از حقیقی و حقوقی)
- اتصال ۲ سامانه منتخب به زیرساخت SSO بر اساس استانداردها و پروتکل‌های توافق شده
- ایجاد زیرساخت ESB جهت برقراری ارتباط سرویس‌های موردنیاز سامانه
- طراحی صفحات اینترنتی پرتال میز خدمت

دستاوردها

۵-

راهاندازی سامانه پایش

تاریخ شروع: شهریور ۱۴۰۰

تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

- در راستای اجرایی سازی برنامه راهبردی این وزارتخانه حجم عظیمی از داده‌های سازمانی جمع‌آوری شده از سازمان‌های تابعه و وابسته، صنایع بزرگ و کوچک و بنگاه‌های حاکمیتی به منظور پایش شاخص‌های کلیدی عملکرد و کنترل برنامه‌های مرتبط با آن در حال پردازش می‌باشد و از این حیث در این وزارتخانه با توجه به حجم داده‌های پراکنده، تصمیم‌گیری به آسانی امکان‌پذیر نیست. برای مدیران سازمان، مقدار داده‌ای که باید در یک روز کاری مشاهده و تحلیل شود، بسیار چالش‌برانگیز است. حجم وسیع اطلاعات و پردازش آن‌ها از طریق ارائه گزارش‌های معمول دیگر پاسخگوی نیاز مدیران ارشد و کارشناسان نخواهد بود، چراکه این گزارش‌ها غالباً ایستا بوده و با توجه به ایستایی و حجم بسیار باعث سردرگمی می‌شوند؛ بنابراین فرصت‌ها و تهدیدها نادیده گرفته شده یا بسیار دیر کشف می‌شوند و این موضوع باعث می‌شود که سازمان تواند به حرکت سریع و رو به رشد خود ادامه دهد.

معرفی

- پروژه «سامانه پایش عملکرد» بستره خواهد بود برای مدیریت این داده‌ها تا پس از پردازش و آماده‌سازی بر اساس نیازهای امروز مدیران ارشد حوزه صنعت، معدن و تجارت و سایر ذینفعان داخلی و خارجی، امکان تصمیم‌گیری سریع و بلندرنگ را برای آن‌ها فراهم آورد.
- تولید و توسعه ابزار طراحی داشبوردهای سازمانی
- ثبت اطلاعات برنامه‌های وزارت در سامانه برنامهریزی استراتژیک
- توسعه داشبوردهای پایش عملکرد استانی
- تولید و توسعه مدیریت و کنترل پروژه
- طراحی و تولید گزارشات و داشبوردها توسعه سامانه برنامهریزی استراتژیک تحت وب
- انتقال اطلاعات پروژه‌های وزارت
- تولید و توسعه سرویس‌های همسان‌سازی داده‌ها
- طراحی و تولید گزارشات و داشبوردهای تحلیلی

اقدامات و
دستاوردها

طراحی سامانه مدیریت سرمایه انسانی

۷-۸

- تاریخ شروع: آذر ۱۴۰۰
  - تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

سرمایه انسانی یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت سازمان‌ها است. در حقیقت در میان همه منابع سازمانی، سرمایه انسانی تنها عاملی است که سایر منابع سازمانی را به تحرک درمی‌آورد. با توجه به شروع دوره تحول در وزارت صمت و اتخاذ رویکردهای تحولی از سوی مقام عالی وزارت، یکی از مهم‌ترین ابعاد اثرگذار بر موفقیت این وزارت‌خانه در عملیاتی نمودن این رویکردها، سرمایه انسانی وزارت صمت است. در نتیجه، طرح‌ریزی یک نظام جامع برای مدیریت سرمایه انسانی وزارت‌خانه به شیوه‌ای مطلوب، از اهمیت بسزایی برخوردار است. از سوی دیگر، رویکرد سازمان اداری و استخدامی کشور (به عنوان عامل تنظیم‌گر نظام اداری کشور) در مدیریت متمن کز سرمایه انسانی دستگاه‌ها و چالش‌های ناشی از این امر، سطح پهلوی انسانی را تحت الشاعن قرار می‌دهد؛ در نتیجه، ساماندهی مدیریت سرمایه انسانی وزارت‌خانه به‌نحوی که هم مبتنی بر قوانین و مقررات مربوطه باشد و هم نیازها و اقتضایات واقعی وزارت‌خانه را پوشش دهد، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

معرفی

- مطالعه و تحلیل ملاحظات قانونی و مطالعه و تحلیل تجربیات اجرایی
  - طرح ریزی مفهومی نظام انتصابات
  - مشاوره در حوزه طراحی یا خرید سامانه انتصابات
  - استقرار اولیه سامانه انتصابات
  - طرح ریزی مفهومی نظام نیرویابی و جذب

اقدامات و
دستاوردها

۵. سبد پروژه‌های صنایع حمل و نقل

۱-۵

اصلاح ساختار بازارهای زنجیره تأمین خودرو

• تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: خرداد ۱۴۰۱

بهطورکلی هدف اصلی از اجرا این پروژه را می‌توان در موارد ذیل خلاصه نمود:

- اصلاح ساختار قیمت‌گذاری در زنجیره ارزش خودرو با هدف دستیابی به سطح منطقی از هزینه‌ها در فرآیندهای مرتبط با تأمین، تدارک و تولید خودرو
- کاهش هزینه‌ها در زنجیره ارزش تولید خودرو به طوری که باعث کاهش قیمت تمام شده محصولات تا ۱۵ درصد در بازه زمانی منتهی به اسفند ۱۴۰۱ شود.

معرفی

آسیب‌شناسی روش قیمت‌گذاری فعلی در صنعت خودرو و دلایل زیان‌دهی خودروسازان

- بررسی صورت‌های مالی شرکت‌های خودروساز با هدف استخراج قیمت واقعی محصولات و شناسایی و تفکیک هزینه‌های واقعی تولید محصول از هزینه‌های ناکارآمدی بنگاه‌ها
- بررسی راهکارهای خروج شرکت‌های خودروساز از زیان همراه با تعهدات از جهت مدیریت بازار
- تعامل و برگزاری نشست‌های تخصصی با مراکز تصمیم‌گیری جهت تبیین وضعیت واقعی صنعت خودرو و تبعات تداوم شرایط فعلی و ارائه راهکارهای وزارت صمت و برنامه‌های موجود برای خروج صنعت خودرو از وضعیت فعلی

اقدامات و
دستاوردها

أخذ مصوبات لازم برای مدیریت بازار خودرو

- اخذ تعهدات لازم از شرکت‌های خودرو ساز درخصوص افزایش عرضه خودروها به بازار، اجرای مستمر هفتگی طرح‌های فروش خودرو و جمع‌آوری خودروهای ناقص
- اجرای فاز اول افزایش قیمت خودروها به میزان حداقل ۱۸ درصد معادل تورم بخشی و با توجه به کشش بازار هر خودرو
- رصد وضعیت قیمت خودروها در بازار و تشکیل کمیته پایش هفتگی رویدادها در صنعت

۲-۵

راه اندازی فرآیند نوسازی ناوگان

• تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: شهریور ۱۴۰۱

- با توجه به لزوم نوسازی ناوگان فرسوده در حدود ۲۰۰,۰۰۰ دستگاه خودروی سنگین اعم از کامیون - کشنده اتوبوس مینی‌بوس و کامپونت درون شهری و برون شهری و در راستای فعال کردن ظرفیت‌های تولیدی خودروسازان داخلی و همچنین باهدف صرفه‌جویی در مصرف سوخت و کاهش آلایندگی ناشی از تردد ناوگان فرسوده، طرح نوسازی ناوگان حمل و نقل و در قالب پروژه نوسازی ناوگان در دستور کار قرار گرفته است.

معرفی

- طراحی برنامه عملیاتی نوسازی ناوگان برون شهری (۱۷۶۰۰۰ دستگاه) با هماهنگی وزارت راه و شهرسازی
- جهت تدوین برنامه

اقدامات و
دستاوردها

۳-۵

بازنگری قواعد صنعت خودرو

درصد پیشرفت پروژه: ۲۵%

• تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱

- صنعت خودرو در طول زمان با قواعد و مقررات مختلفی دست به گربیان بوده که از جانب نهادهای مختلف در کشور تصویب شده است و بعضاً با یکدیگر معارض نیز بوده‌اند. مجلس شورای اسلامی همواره نسبت به مسئله خودرو حساس بوده و در مقاطع مختلف قوانین متعددی را وضع کرده است. سازمان استاندارد، محیط‌زیست، گمرک و نیروی انتظامی از طرف دیگر نقش نهادهای بیرونی را بازی کرده‌اند و قواعد مخصوص به خود را داشته‌اند. وزارت صمت نیز جواز تأسیس و پروانه بهره‌برداری و تعریفه گذاری و اولویت‌گذاری دریافت ارز را در اختیار داشته است. ولی حاصل تعامل همه این قواعد در طول زمان، درنهایت ایجاد یک صنعت مونتاژ صرف در بخش خصوصی و یک صنعت به دور از فناوری روز دنیا در دو خودروساز بزرگ کشور بوده است. در این پروژه تمامی این قواعد و مقررات در یک قالب یکپارچه بررسی و هدایت خواهد شد تا بتواند از طریق یک هماهنگی بین بخشی، یک مسیر سیاستی همواری را برای این صنعت در کشور تأمین نماید.
- رویکرد پیشبرد این پروژه مسئله محوری تعریف شده و بر این اساس با توجه به مسائل و چالش‌های موجود برای بنگاه‌ها، در وهله نخست ضعف قواعد و مقررات حاکم بر روابط بین‌المللی خودروسازان، ضعف قواعد حاکم بر رویکرد صادراتی بنگاه‌ها و ضعف‌های موجود در تعمیق ساخت داخل محصولات مورد هدف بوده است.
- آسیب‌شناسی و جمع‌آوری مسائل موجود و راهکارهای عینی اتخاذ شده در قبال چالش‌ها
- برگزاری نشست‌های متعدد با ذینفعان
- تدوین دستورالعملی برای شفاف‌سازی نحوه همکاری شرکت‌های داخلی با شرکت‌های بین‌المللی، نحوه پیشبرد ساخت داخل در محصولات و ضرورت اتخاذ رویکردهای صادراتی از طریق اعمال مشوق‌ها
- دستورالعمل مذکور در مرحله ویرایش جهت اخذ تأییدیه‌های لازم و طی مراحل ابلاغ قرار دارد.

۶. سبد پروژه‌های تأمین مالی بخش صنعت، معدن و تجارت

گسترش تأمین مالی زنجیره‌ای

۱-۷

- تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

پروژه توسعه تأمین مالی زنجیره‌ای با هدف کاهش هزینه‌های تأمین مالی بخش تولید، شفافسازی، جلوگیری از انحراف منابع، افزایش نظارت پذیری جریان‌های مالی، کاهش تقاضای منابع نقد در بازار پول و همچنین تسريع در تأمین مالی برای بخش تولید و تجارت کشور با تأکید بر صنایعی نظیر خودروسازی و قطعات، فلزات اساسی، غذایی، تجهیزات و ماشین‌آلات، لوازم خانگی، مصالح ساختمانی و ابوهاسازی مسکن، شمیایی و پتروشیمی اجرامی شود.

معرفی

تعامل با بنگاه‌های بزرگ این زنجیره‌ها و تشکل‌ها و انجمن‌های مرتبط برای جلب مشارکت بنگاه‌های مختلف

معامل با

انجام هماهنگی‌های لازم با بانک مرکزی در خصوص تصویب دستورالعمل تأمین مالی زنجیره‌ای و
دسته‌العما. بات الکترونیک د، هیئت عاما. بانک مرکزی،

1

انجام هماهنگی با بانک مرکزی در خصوص ایجاد سامانه‌ها و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و عملیات ننمودن، امضاء، الکترونیک ممکن، بیشتر کشیده، دشکوه بانک.

1

انعقاد تفاهمنامه تأمین مالی زنجیره‌ای و استعلام صورتحساب الکترونیکی در ارائه تسهیلات و خدمات تأمین، مال، زنجیره‌ای، یا ده بانک مسکن، و صنعت و معدن.

1

برگزاری جلسات فنی اولیه با ۵ بانک ملی، تجارت، ملت، صادرات و پارسیان با هدف توسعه استفاده از این ابزار و عقد تفاهم‌نامه

1

تشکیل کارگروه پیاده‌سازی نظام تأمین مالی زنجیره‌ای در معاونت طرح و برنامه با حضور نمایندگان بانک مركزی، شرکه بانک، شرکت‌های مدبریت؛ نجده تأمین و بلتفهمهای تأمین، مال، نجدهای

1

تیبین ابزارهای تأمین مالی زنجیرهای نظیر برات، اعتبارات اس-نادی داخلی، گواهی اعتبار مولد،
ضمانتهای و ...

1

تعامل گسترده با انجمن‌ها، شرکت‌ها و نهادهای مالی با هدف توسعه استفاده از این ابزار هماهنگ، با باز، گار، دولته، ابان، باء، قها، استناد اعتمادی، مدت‌دار، تقویت دز، تجربه صنایع غذایی،

1

هماهنگی بورس کالای ایران برای قبول برات به عنوان بازار تسویه در اتاق پایاپایی در معاملات نسیبه احکام و اعلام زنجیرهای، هدف و شکتهای، مقاضی

1

For more information about the study, please contact Dr. John Smith at (555) 123-4567 or via email at john.smith@researchinstitute.org.

1

۷. سبد پروژه‌های بین‌المللی و توسعه صادرات

۱-۷

گسترش مبادلات اقتصادی با روسیه

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

- تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰
- تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱

با توجه به بازار ۲۴۰ میلیارد دلاری کالایی روسیه و سهم ناچیز $\frac{1}{2}$ درصدی کشورمان با صادرات ۵۰۴ میلیون دلار در سال ۱۳۹۹، این پروژه با هدف برنامه‌ریزی جهت افزایش صادرات سالیانه با دو سناریوی افزایش ۳۰ و ۵۰ درصدی صادرات به روسیه تدوین شده است.

خروجی مورد انتظار این پروژه تعیین کالاهای دارای پتانسیل صادراتی و تدوین سازوکار تسهیل صادرات جهت کسب سهم $\frac{1}{5}$ درصدی از این بازار تا ۵ سال آینده می‌باشد.

معرفی

اعزام رایزن بازرگانی

- بررسی جامع مشکلات و چالش‌های لجستیکی و پشتیبانی صادراتی به کشورهای حوزه اوراسیا
- تعامل با نماینده اتاق مشترک بازرگانی دو کشور هماهنگی با دستگاه‌های مرتبط به منظور آسیب‌شناسی
- برنامه‌ریزی و هماهنگی‌های متعدد با سفیر ایران در روسیه، نمایندگان مجلس، وزارت امور خارجه، اتحادیه‌ها و وزارت جهاد کشاورزی و بهداشت جهت حل مشکلات صادرات فلفل دلمهای و سایر محصولات کشاورزی به روسیه

اقدامات و
دستاوردها

- برنامه‌ریزی برای برگزاری نمایشگاه مواد غذایی در روسیه
- هم‌اندیشی با سفیر کشور روسیه در تهران و سفیر کشورمان در مسکو
- تمرکز بر زیرساخت‌های استان مازندران برای بررسی و رفع موانع حمل و نقل دریایی
- تمرکز بر زیرساخت‌های استان گیلان برای بررسی حمل و نقل زمینی از مسیر آذربایجان به روسیه
- تعامل با ستاد اجرایی فرمان حضرت امام ره جهت سرمایه‌گذاری در مخاچ قلعه و آستانه و ساخت سردهخانه در آستانه و مسکو
- تعامل گسترده با نهادها و دستگاه‌های ذی‌ربط (کشتیرانی، وزارت خارجه، بنادر، اتاق‌های مشترک و بازرگانی و سایر اتحادیه‌های خصوصی و ...) و بررسی تمامی پایانه‌های صادراتی و بنادر شمال کشور
- جهت استحصال تمامی مشکلات و چالش‌های صادراتی آماد و ارائه

گسترش مبادلات اقتصادی با کشور عراق

۲-۷

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

- تاریخ شروع: دی ۱۴۰۰
- تاریخ پایان: شهریور ۱۴۰۲

پروژه توسعه صادرات جمهوری اسلامی ایران به کشور عراق با هدف افزایش، متوجه سازی و همچنین هدفمندسازی محصولات صادراتی به این کشور با تأکید بر صادرات محصولات با ارزش‌افزوده بالاتر و کاهش صادرات محصولات و مواد خام با ارزش‌افزوده پایین‌تر طراحی شده است. علاوه بر این، جهت توسعه همکاری‌ها و همچنین به منظور کاهش قیمت تمام‌شده محصولات در بازار عراق، رویکرد تولید مشترک مد نظر بوده که به تبع آن صادرات مجدد به بازارهای ثالث مانند کشور سوریه نیز امکان‌پذیر خواهد بود.

معرفی

- بررسی روند صادرات اقلام مختلف کالایی جمهوری اسلامی ایران به کشور عراق طی سال‌های گذشته
- استخراج پتانسیل‌های صادراتی جمهوری اسلامی ایران به عراق
- برگزاری میز کشوری مواد غذایی و محصولات کشاورزی جهت رفع موانع صادراتی
- مشارکت نمایشگاه پاویون ایران در ۱-نمایشگاه‌های بین‌المللی اگر و پک پروژه، کشاورزی و صنایع غذایی دام و طیور و جنرال اربیل - عراق - ۲-پاویون ایران در نمایشگاه بین‌المللی کشاورزی و مواد غذایی سلیمانیه - عراق - ۳- نمایشگاه بازرگانی اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در اربیل - عراق
- ایجاد مرکز تجاری جمهوری اسلامی ایران در سلیمانیه عراق
- برگزاری میز رفع مشکلات استاندارد صادرات برخی محصولات نظیر میلگرد و کولر آبی
- برگزاری میز مطالبات شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی
- تعامل با اتفاق مشترک بازرگانی ایران و عراق
- هماهنگی جهت حضور هیئت اقلیم کردستان عراق در نمایشگاه لوازم خانگی
- تعامل با هیئت‌های تجاری اقلیم کردستان (اربیل و کروکوک)

اقدامات و دستاوردها

گسترش مبادلات اقتصادی با کشور سوریه

۳-۷

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰

تاریخ پایان: شهریور ۱۴۰۲

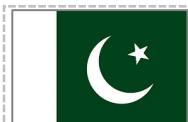
پروژه توسعه صادرات جمهوری اسلامی ایران به سوریه با هدف افزایش و متنوع سازی و همچنین هدفمندسازی محصولات صادراتی به کشور مذکور با تأکید بر صادرات محصولات با ارزش افزوده بالاتر و کاهش صادرات محصولات و مواد خام با ارزش افزوده پائین تر و همچنین تهاهنگ میان دو کشور به منظور عبور از موانع تحریمی و تولید مشترک در زمینه های صنعتی، تراکتور، لوله سازی، مواد غذایی به منظور کاهش قیمت تمام شده محصولات در بازار مذکور یا امکان صادرات مجدد به بازارهای ثالث با توجه به عضویت کشور مذکور در اتحادیه های تجاری منطقه ای تعریف شده است.

معرفی

- بررسی روند صادرات اقلام مختلف کالایی جمهوری اسلامی ایران به کشور سوریه طی سال های گذشته
- بررسی روند واردات اقلام مختلف کالایی سوریه از جهان طی سال های گذشته
- بررسی پتانسیل های صادراتی جمهوری اسلامی ایران به سوریه و برگزاری جلسات مشورتی
- توافق وزیر محترم صمت با طرف سوری در سفر آزماده ۱۴۰۰
- امضاء صورت جلسات تجاری، صنعتی، برنامه اجرایی استاندارد سازی و اندازه شناسی و برنامه اجرایی برای یادداشت تفاهم همکاری مشترک استاندارد و سازمان عربی استاندارد سوریه در زمینه شناسایی متقابل نتایج ارزیابی انطباق در زمینه صدور گواهی و آزمون ها
- توافق تشکیل کمیته مشترک به منظور حذف اقلام مستثنا از موافقت نامه، کاهش تعرفه از ۴٪ به صفر٪ و کاهش حد نصاب (ارزش افزوده تولید داخلی) از ۵۰٪ به ۴۰٪ و تسری موافقت نامه به خدمات فنی و مهندسی

اقدامات و دستاوردها

- بررسی مبادلات تجاری با ارز محلی
- تسهیل قبول ضمانت نامه های بانکی متقابل
- راه اندازی بانک مشترک و ایجاد شعب بانکی در دو کشور
- ایجاد اتاق تهاهنگ و تعیین کالاهای قابل تهازن
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی ایران با همراهی تعداد ۱۶۴ شرکت در مساحت ۴۰۰۰ متر از مهم ترین و بزرگ ترین فلان بخش خصوصی کشور
- تولید مشترک در زمینه کنتور سازی، لوله سازی، لوازم خانگی، تراکتور و تجهیزات کشاورزی به منظور صادرات مجدد
- آمادگی و مشارکت در ساختمان سازی
- مشارکت در منطقه آزاد سوریه، ایجاد هلدینگ، شرکت های مشترک
- راه اندازی شهرک صنعتی مشترک
- کشت فراسرزمبی پنبه، حبوبات، زیتون و ... به منظور صادرات به ایران
- طرح پیشنهاد گارسوز کردن خودرو در سوریه
- تأمین سوخت LPG و تولید روغن موتور
- آمادگی بازسازی پالایشگاه ها و توسعه مخازن نفتی و سرمایه گذاری مشترک
- تأمین اقلام مورد نیاز سوریه
- رفع مشکلات و موانع سرمایه گذاران ایران در سوریه (ایران خودرو، سایپا، کاوه و ...)
- پیگیری صادرات محصولات دانش بنیان به مبلغ ۱۰ میلیون دلار

گسترش مبادلات اقتصادی با کشور پاکستان

۴-۷

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰

تاریخ پایان: شهریور ۱۴۰۲

در راستای توسعه صادرات کالا و خدمات به پاکستان و با هدف افزایش صادرات ج.ا.ایران به پاکستان از ۱۰۰۲ میلیون دلار در سال ۱۳۹۹ به ۲۰۱۵ میلیون دلار (با لحاظ رشد ۱۵ درصد) در سال ۱۴۰۴ اقدامات ذیل تعریف گردیده است:

- استفاده از راههای جایگزین کanal بانکی همانند مکانیزم تهاتر، بهره‌برداری از ظرفیت صرافی‌ها، استفاده از ارزهای دیجیتال و استفاده از ارزهای ملی جهت حل مشکل تبادلات ارزی در تجارت متقابل
- رفع منوعیت واردات اقلام مندرج در موافقت‌نامه تجارت ترجیحی، توسعه تجارت ترجیحی به تجارت آزاد، هماهنگی و همکاری گمرکات دو کشور و تجهیز گمرکات در خصوص رفع موانع تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای در تجارت متقابل
- بهبود زیرساخت‌های لجستیک از قبیل سردهخانه، انبار کالا، ناوگان حمل و نقل، دسترسی به مقاصد تخلیه بار در عمق خاک پاکستان، همکاری گمرکی بین دو کشور برای تسهیل برسی استاد و محوله‌های تجاری در خصوص حل مشکلات لجستیک تجاری با پاکستان
- رایزنی با وزارت امور خارجه پاکستان برای رفتار متقابل در بخش صدور روادید، مشارکت دادن اتاق‌های بازرگانی در شناسایی و معرفی تجار عتبر دو کشور به کنسولگری‌ها در خصوص حل مشکلات در صدور روادید برای تجار ایرانی
- ایجاد زیرساخت‌های ارتباط مجازی تجار دو کشور و نیز معرفی شرکت‌های ایرانی و پاکستانی از طریق اتاق‌های بازرگانی و بخش‌های تجاری نمایندگی‌های سیاسی دو کشور جهت رفع محدودیت ارتباط شرکت‌ها و تشکلهای تجاری دو کشور

معرفی

برگزاری نهمین اجلاس کمیته مشترک تجاری و طرح موضوع در کمیته‌های کارشناسی با حضور نمایندگان بانک مرکزی و سایر ذینفعان.

پیگیری مربوط به پیش‌نویس ترتیب پرداخت بانکی تجارت دو جانبه بین دو کشور و ارائه سازوکار پرداخت‌های تجاری به بانک دولتی پاکستان توسط بانک مرکزی

تعامل پیرامون مسیر تجاري ايران و پاکستان با حضور اتاق مشترک بازرگانی ايران و پاکستان

تهییه پیش‌نویس مصوبه هیئت‌وزیران مبنی بر رفع منوعیت‌های واردات اقلام بازارچه‌های خرده‌فروشی مرزی دو کشور

اقدامات و دستاوردها

پیگیری برای رفع تعریفه تبعیض‌آمیز انگور

پیگیری موضوعات لجستیک

پیگیری سرمایه‌گذاری مشترک در پاکستان موضوع بند ۱۰ تفاهم‌نامه نهمین کمیته مشترک تجاری ایران و پاکستان در خصوص سنگ‌آهن و مس

پیگیری ضمانت‌نامه‌های مبتنی بر قرارداد از طریق دیبلوماسی

تعامل در خصوص حل مشکلات صنعت پتروشیمی

گسترش مبادلات اقتصادی با کشور هند

۵-۷

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

• تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱

با عنایت به رویکرد تعامل با همسایگان و کشورهای منطقه و نگاه به شرق در دولت سیزدهم، روند قابل توجه و رو به رشد بازار هند، عضویت کشورمان در سازمان همکاری‌های شانگهای، روابط دیرینه فرهنگی و تجاری بین ایران و هند، جمعیت ۱,۴ میلیارد نفری هند، واردات ۴۸۰ میلیارد دلاری، علاقه‌مندی هند به استفاده از طرفیت‌های لجستیک ایران در دسترسی به بازارهای منطقه قفقاز و افغانستان، رقابت استراتژیک هند و چین برای حضور در منطقه و ایران، وجود منطقه آزاد چابهار و بندر چابهار، سطح زندگی عمومی رو به رشد مردم هند که بازار خوبی برای محصولات مصرفی ایران ایجاد می‌کند و برآورد ۲۶ میلیارد دلار پتانسیل صادراتی ایران به هند، توجه ویژه به هند و تلاش برای افزایش حضور در این بازار را هدفی ممکن و سودآور می‌سازد.

اهداف، کارکردهای اصلی و خروجی مورد انتظار از پروژه:

الف: اهداف کمی

- با توجه به واردات ۴۸۰ میلیارد دلاری کالایی هند و سهم ناچیز نیم درصدی کشورمان با صادرات ۲,۵ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۹، هدف از تدوین پروژه مورد نظر برنامه‌ریزی جهت افزایش صادرات سالیانه و ایجاد تنوع صادراتی با دو سناریوی رشد ۱۵ و ۲۰ درصد سالانه به هند می‌باشد.

ب-اهداف کیفی:

- افزایش درآمدهای ارزی کشور
- فعال سازی زیرساخت‌های خدمات تجاری میان دو کشور
- افزایش سطح اشتغال و رفاه در کشور
- تحکیم پیوندهای اقتصادی دو جانبه و منطقه‌ای

ارسال فهرست کالایی پیشنهادی طرف ایرانی، در چارچوب موافقتنامه تجارت ترجیحی برای اخذ تخفیفات تعرفه‌ای از هند

تعامل مشourtی با وزارت امور خارجه در خصوص رویکرد طرف هندی به تحریمهای ایران و اثرات آن بر تجارت دو کشور

اقدامات ابتدایی ایجاد اولین مرکز تجاری در شهر بمبئی هند توسط اتفاق مشترک بازارگانی ایران و هند پیگیری برقراری یک یا دو خط کشتیرانی با هند حداقل هر ۱۰ روز یکبار پیگیری مشکل حمل و نقل دریایی با هند و با هماهنگی با وزارت امور خارجه، شرکت‌های حمل دریایی، تجارت مرتبط، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت راه

پیگیری تخفیف تعرفه حمل کانتینر ۴۰ فوتی یخچال دار به رقم ۳۵۰۰ دلار و امکان تخفیف تا ۱۹۰۰ دلار در صورت افزایش تعداد کشتی‌ها

اولویت‌بندی برای توسعه و تنوع صادرات به هند

تعامل با اتحادیه‌های تخصصی و برگاری رویدادهای معرفی بازار هند و نحوه حضور در این بازار برای اتفاق‌های بازارگانی استانی و شرکت‌های ایرانی.

مذاکرات متعددی در خصوص انجام مبادلات تهاتری و عملیاتی شدن آن هماهنگی مقدماتی با انجمن لوازم خانگی و انجمن صنعت شوینده، بهداشتی و آرایشی، برای تعامل و

هماهنگی با اعضا به منظور تشرییح فرصت‌های حضور صنعت لوازم خانگی ایران در هند

معرفی

اقدامات و
دستاوردها

- تعامل با وزارت جهاد کشاورزی در خصوص نحوه حل مشکلات قرنطینه‌ای صادرات سیب و کیوی به هند
- تعامل با سازمان حفظ نباتات ایران در خصوص ممنوعیت صادرات کیوی ایران به هند
- ایجاد حوزه پاسخگویی و مشاوره برای تجار فعال در هند
- پیگیری تشکیل بانک اطلاعات شرکت‌های ایرانی فعال در بازار هند
- تعامل با بخش اقتصادی سفارت هند در دفتر آسیا و اقیانوسیه به منظور پیگیری مشکل ممنوعیت صادرات کیوی به هند

گسترش مبادلات اقتصادی با کشور چین

۶-۷

- تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰
- تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

- با عنایت به رویکرد نگاه به شرق دولت سیزدهم، عضویت کشورمان در سازمان همکاری‌های شانگهای، برنامه دولت چین برای باز نمودن هر چه بیشتر اقتصاد و تسهیل تجارت خارجی که موجب شده واردات چین در سال ۲۰۲۰ به رقم ۲,۰۵ تریلیون دلار برسد، جمعیت ۱,۴ میلیارد نفری با درآمد سرانه بالای ۱۰ هزار دلار، روابط سیاسی خوب با ایران، حمایت‌های آشکار و پنهان از تجارت ایران در دوران تحریم، امضای تفاهم‌نامه همکاری استراتژیک ۲۵ ساله، بزرگ‌ترین بازار صادرات ایران، برآورد پتانسیل‌های صادراتی کشورمان به چین به میزان ۲۶ میلیارد دلار، امضای یادداشت تفاهم تقویت همکاری‌های صنعتی-معدنی و سرمایه‌گذاری بین وزارت صمت و کمیسیون ملی توسعه و اصلاحات چین (NDRC) در سطح وزرا برای سرمایه‌گذاری چین در ایران، اجرای طرح‌های فاینانس، فولاد و زیرساختی ایران با حمایت مالی چین و همچنین حضور شمار قابل توجهی از تجار و دانشجویان ایرانی در آن کشور، تعریف و عملیاتی نمودن مسیر ویژه تجارتی چین برای توسعه صادرات ایران الزامی می‌باشد.

الف. اهداف کمی

- هدف در سطح کلان: افزایش صادرات ج. ایران به چین از ۹۰۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۹۹ به ۲۰,۰۰۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۴

معرفی

ب. اهداف کیفی

اهداف کیفی این پروژه را هم می‌توان به شرح ذیل برشمرد:

- افزایش درآمدهای ارزی کشور
- فعال‌سازی زیرساخت‌های خدمات تجارتی میان دو کشور
- افزایش سطح اشتغال و رفاه در کشور
- تحکیم پیوندهای اقتصادی دو جانبه و منطقه‌ای

کارکردهای اصلی این پروژه را هم می‌توان به شرح ذیل برشمرد:

- شناسایی دقیق ظرفیت‌های افزایش صادراتی کشور
- انتخاب دقیق کالاهای مخصوص لات قابل صادرات به چین

<ul style="list-style-type: none"> ○ هم‌افزایی میان دستگاه‌های دولتی و خصوصی ذی‌ربط ○ شناسایی مشکلات و موانع توسعه صادرات در هر زمینه و گروه کالایی ○ پیش‌بینی راهکارها و اقدامات و فعالیت‌های مرتبط با رفع موانع ○ اولویت‌بندی، تمرکز و بهینه‌سازی امکانات و منابع ○ امکان پایش و نظارت و ارزیابی و اصلاح و تکمیل برنامه‌ها و اقدامات <p>افزایش میزان صادرات محصولاتی که در حال حاضر به چین صادر می‌شوند و افزایش تنوع سبد صادراتی، گرفتن سهم بیشتر بازار، افزایش رقابت‌پذیری محصولات صادراتی ایرانی در بازار چین، بهبود وضعیت حضور ایران در زنجیره ارزش و افزایش ارزش افزوده صادرات از اهداف این پروژه است.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● اعزام رایزن بازرگانی به چین (پکن) و برنامه‌ریزی برای اعزام رایزن دوم به شانگهای ● اولویت‌بندی برای توسعه و تنوع صادرات به چین و اقدام برای تعامل با اتحادیه‌های تخصصی ● پیگیری مشکل حمل و نقل با چین و رایزنی با سفارت، وزارت امور خارجه و شرکت‌های حمل ● برگزاری جلسات آموزشی برای معرفی بازار چین و نحوه حضور در این بازار برای شرکت‌های ایرانی ● اقدام برای ثبت شرکت‌های ایرانی تولیدکننده مواد و محصولات غذایی در سایت گمرک چین ● هم‌افزایی با استان‌های مرتبه با چین برای شناسایی پتانسیل‌ها، شرکت‌های معابر استانی و تقویت زیرساخت‌ها ● برگزاری ویدئو کنفرانس سازمان‌های متولی ایرانی با حضور رایزن محترم بازرگانی در چین و مسئولین گمرک چین ● تعامل با سفیر محترم کشورمان در چین برای تجدید برنامه همکاری با کمیسیون ملی اصلاحات و توسعه چین تحت برنامه‌های ۲۵ ساله ● تهیه طرح‌های سرمایه‌گذاری پیشنهادی دستگاه‌های مرتبه با بخش صمت برای ارائه به طرف چینی ● پیگیری موضوعات مربوط به روند ثبت نامه شرکت‌های ایرانی در گمرک چین از سازمان‌های متولی ● ایجاد حوزه پاسخگویی و مشاوره برای تجار فعال در چین ● استفاده از صندوق ضمانت صادرت جهت استفاده از ظرفیت آن صندوق به عنوان جایگزین LC در مبالغه با چین ● ایجاد ارتباط بین شرکت‌ها و تجار حوزه لوازم خانگی در دو کشور ● همکاری با وزارت جهاد کشاورزی برای افزایش تعاملات با چین ● انجام اصلاحات در مسیر ویژه تجارت با چین با اجرای پروژه‌های اصلاحی ● تشکیل بانک اطلاعات شرکت‌های ایرانی فعال در بازار چین از استان‌های منتخب ● فعال کردن ظرفیت دفاتر معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در راستای توسعه صادرات محصولات کشور ● دعوت جهت تشکیل میز کشوری چین در جهت توجیه دستگاه‌ها و تعیین وظایف آن‌ها در راستای پروژه ● مسیر ویژه تجارتی چین ● بررسی منطقه تهاتری پیشنهادی چین و استخراج لیست صادرکنندگان عمدۀ به مقصد چین و معرفی این منطقه جهت ارزیابی و تسهیل فرآیند تهاتر 	<p>اقدامات و دستاوردها</p>
---	---------------------------------------

گسترش مبادلات اقتصادی با کشور افغانستان

۷-۷

تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

تاریخ پایان: شهریور ۱۴۰۲

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

- با عنایت به تحولات اخیر افغانستان و بروز ابهام در آینده سیاسی آن کشور، شناسایی راهکارهای ممکن برای استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود و نهایتاً برنامه‌ریزی برای استمرار و تعمیق هرچه بیشتر روابط اقتصادی ایران و افغانستان ضروری است. لذا در شرایط به وجود آمده در کشور افغانستان و وجود مزیت استفاده از کالاهای ایرانی برای افغان‌ها، از سوی دیگر احتمال افزایش رکود در بازار افغانستان و ماندگاری آن برای مدت نسبتاً طولانی، حفظ سهم صادرات به افغانستان از اهم برنامه‌های حوزه تجارت کشور خواهد بود. بر اساس آمارهای بین‌المللی سهم کشورمان در واردات افغانستان در سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ (آخرین سال آمار در دسترس) از ۱۸ درصد به ۲۲ درصد کاهش یافته است. بر اساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران، افغانستان در سال ۱۳۹۹ با جذب ۲۳۰۶ میلیون دلار پنجمین بازار صادراتی ایران بوده و در ششم‌ماهه اول ۱۴۰۰ نیز با خرید ۹۹۹ میلیون دلار کالا از ایران همین موقعیت را حفظ نموده است. با این حال به دلیل تحولات داخلی در آن کشور، رشد صادرات ایران از نظر ارزشی به منفی ۱۰ درصد و از نظر وزنی به منفی ۲۵ درصد رسیده است. بدینهی است با پیش‌بینی عدم رشد بازار در افغانستان، استراتژی مناسب برای ما حفظ سهم بازار خواهد بود که عمدتاً از سوی چین و هند تهدید می‌شود. سهم هند در ۵ سال از بازار افغانستان از ۲ درصد به ۶ درصد و سهم چین از ۱۳,۵ درصد به ۱۷ درصد ترقی نموده است. با توجه به وجود موافقتنامه تجارت آزاد بین چین و پاکستان، توسعه سپیک و روابط نزدیک پاکستان با دولت جدید در افغانستان، انتظار می‌رود سهم چین در بازار افغانستان رشد بیشتری داشته باشد.

الف. هدف کمی پروژه افزایش صادرات ج. ایران به افغانستان از ۲۳۰۶ میلیون دلار در سال ۱۳۹۹ به ۳۴۶۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۴ می‌باشد.

- ب. اهداف کیفی پروژه شامل موارد ذیل می‌شود:
- اهداف کیفی این پروژه را هم می‌توان به شرح ذیل برشمرد:

- افزایش درآمدهای ارزی کشور
- فعال‌سازی زیرساخت‌های خدمات تجاری میان دو کشور
- افزایش سطح اشتغال و رفاه در کشور
- تحکیم پیوندهای اقتصادی دوجانبه و منطقه‌ای

- تعیین اولویت‌های کالایی برای تشویق و توسعه صادرات
- اعزام هیئت به کابل جهت مشارکت در گفتگو با مقامات عالی افغانستان در حوزه اقتصادی و تجارتی
- اعزام هیئت برای بازدیدهای مرزی به منظور شناسایی مشکلات و ارائه راهکار به کارگیری توان کارشناسی و عملیاتی استان‌ها به منظور حل مشکلات در مرزهای افغانستان
- هماهنگی با دستگاه‌های مرتبط در خصوص توجه و بررسی ظرفیت معادن غنی کشور افغانستان
- هماهنگی با وزارت امور خارجه در خصوص آمادگی سازمان برای شروع مذاکره موافقتنامه تجارت ترجیحی با کشور افغانستان
- مشاوره به بیش از ۳۰ شرکت تولیدی و صادراتی جهت حضور در بازارهای افغانستان

معرفی

اقدامات و
دستاوردها

- هماهنگی با سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌های مرزی با کشور افغانستان جهت تأسیس و ایجاد شعب صرافي‌ها در مناطق مرزی و امکان تأسیس باجه تو سط صرافی‌های وابسته به مؤسسات اعتباری برای انجام عملیات خریدوفروش نقدی ارز
- هماهنگی با دستگاه‌ها مرتبط جهت ایجاد مکانیسمی برای تهاتر اقلام مشخصی از صادرات کشور در قبال واردات مواد و محصولات خام و نیمه‌خام معدنی افغانستان
- هماهنگی با دستگاه‌های متولی بازارچه‌های مرزی در جهت فعال نمودن بازارچه‌ها
- هماهنگی با وزارت جهاد کشاورزی چهت استقرار نیرو در مرزهای شرقی برای قرنطینه محصولات کشاورزی و دامی (در صورت رفع موانع کالاهای کشاورزی از افغانستان تا حدود ۶۰ میلیون دلار امکان سرمایه‌گذاری وجود دارد.)
- تعامل با بانک مرکزی در خصوص استقرار صرافی در مرزهای دو کشور برای تسهیل مبادلات ارزی که خوشبختانه علیرغم هماهنگی و پیگیری‌های متعدد در طی سال‌های گذشته و امسال موافقت خود را مبنی بر تأسیس باجه تو سط صرافی‌های وابسته به مؤسسات اعتباری برای انجام عملیات خریدوفروش نقدی ارز به صورت موقت فراهم شد.
- تعامل با دستگاه‌های ذی‌ربط چهت بررسی و احصاء طرح‌ها برای جذب تجار، سرمایه‌داران و نخبه‌های افغانستان
- تعامل با سازمان ایمیدرو در خصوص سرمایه‌گذاری در معادن افغانستان از جمله سنگ‌آهن، بوکسیت و سایر معادن و همچنین بررسی موضوع تهاتر کالایی (در صورت عملیاتی شدن تهاتر حدود یک میلیارد دلار، امکان سرمایه‌گذاری وجود دارد.)
- تعامل و مذاکرات با طرف افغان برای ثبت تبادلات از طریق فراهم‌سازی زمینه افزایش صادرات افغانستان به ایران در چهارچوب موافقتنامه تجارت ترجیحی

۸-۷

ارتقا کارکردهای بیمه در مبادلات بین‌المللی

• تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

درصد پیشرفت پروژه: ۱۰%

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱

- به استناد سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، قانون برنامه ششم توسعه، اولویت‌های اختصاصی و عمومی ابلاغی ریاست محترم جمهوری و برنامه وزارت صمت مرتبط با حوزه صادرات، در همین راستا برنامه‌های صندوق ضمانت صادرات نیز پوشش رسک‌های صادراتی ناشی از تحریم، نقش‌آفرینی بین‌المللی، مقابله با تحریم و پر کردن خلاً تحریم‌های بانکی، نوآوری‌های مالی متناسب با شرایط روز صادرات، روان‌سازی، تسهیل امور و کسب حداکثر رضایتمندی صادرکنندگان و سایر فعالیت اقتصادی پیش‌بینی شده است.

معرفی

<ul style="list-style-type: none"> • پیگیری متعدد جهت افزایش سرمایه صندوق ضمانت صادرات به میزان ۲۰۰ میلیون یورو • صدور ضمانتنامه به ارزش ۳۵۰ میلیون دلار برای شرکت مپنا • صدور بیمه نامه های کوتاه مدت، میان و بلند مدت (پوشش ریسک خدمات فنی و مهندسی و سرمایه گذاری) • صدور ضمانتنامه اعتباری و بانکی • اعتبار سنجی خارجی، صدور بیمه نامه های خاص صادرات، کل گرددش صادرات، بلا اثر شدن قرارداد صادراتی، خاص صادرات، خرید دین استاد، استاد دیداری تضمین مطالبات بانک • اعتبار سنجی داخلی، شرکت در مناقصه، پیش پرداخت، حسن انجام تمهد، بانکی باز پرداخت، اعتبار ریالی، اعتبار تولیدی، مقابله پیش پرداخت، مقابله حسن انجام کار، اعتبار ارزی • اعتبار خریدار، خاص صادرات فنی و مهندسی، سرمایه گذاری 	اقدامات و دستاوردها
---	---------------------

۹-۷ ارتقا توانمندی صادرکنندگان

درصد پیشرفت پروژه: ۱۰%	تاریخ شروع: دی ۱۴۰۰
تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱	تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱
توانمندسازی بنگاه های کوچک و متوسط در حوزه صادرات و ایجاد فضای صادراتی برای ایشان به عنوان بازیگران کلیدی حوزه صادرات در بخش خصوصی موتور کشنه صادرات در آینده نزدیک ضروری خواهد بود؛ فرآیندی که با خوشه سازی و تکمیل زنجیره های تأمین تکمیل می شود. در این مسیر آموزش، شبکه سازی، معرفی استاندارهای تجاری و صادراتی، مشاوره حوزه صادرات و برگزاری رویدادهای تجاری داخلی و خارجی نقش بسیار مهمی در ایجاد و ارتقا بنگاه های کوچک و متوسط صادراتی ایفا خواهد می کند و پروژه حاضر با این هدف طراحی شده است.	
بازبینی فرآیند برنامه ریزی و صدور مجوز و اجرای نمایشگاهها ذیل شرکت سهامی نمایشگاهها بازبینی روش های ارزیابی مجریان نمایشگاهی	اقدامات و دستاوردها

۱۰-۷ ایجاد مراکز خدمات حقوقی تجارت خارجی

درصد پیشرفت پروژه: ۱۰%	تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰
تاریخ پایان: آبان ۱۴۰۱	تاریخ پایان: آبان ۱۴۰۱
یکی از چالش ها اصلی فعالان تجارت خارجی، مشکلات و مسائل حقوقی است که در مسیر تعاملات و مبادلات خود با آن مواجه می شوند. بروز این مشکلات، هزینه ها و ضررهای بسیار زیادی به تجار ایرانی وارد می کند. پروژه حاضر به هدف مقابله با این چالش ها طراحی و اجرایی شده است.	
بررسی محیط حقوقی تجارت خارجی شامل قوانین، فرایندها، نهادهای داخلی و کشورهای هدف (با اولویت کشورهای روسیه، هند)	اقدامات و دستاوردها
شناسایی چالش های و مسائل حقوقی تجارت خارجی کشور با کشورهای هدف	اقدامات و دستاوردها

۱۱-۷

تقویت کارکردهای صادراتی مناطق آزاد اقتصادی

درصد پیشرفت پروژه: ۲%

• تاریخ شروع: آذر ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: شهریور ۱۴۰۲

- کشورها می‌توانند از طریق روابط تجاری و گسترش تجارت آزاد سطح تولید ملی و درآمد خود را افزایش دهند و به سطح رفاه بالاتری دست یابند، لذا به ایجاد مناطق آزاد که یکی از شیوه‌های بهره‌مندی از موهاب تجارت آزاد است روی می‌آورند، مناطق آزاد ایران نیز با هدف پیوستن به جریان تجارت آزادراه اندازی شدند. مناطق آزاد به عنوان راهکاری برای تغییر جهت کلی اقتصاد از درون گرایی به برونگرایی و تجارت آزاد، مورد استفاده غالب کشورهای رو به رشد قرار گرفته است، درحالی که ایران هنگام تأسیس این مناطق از راهبرد توسعه مشخصی؛ بهویژه توسعه صادرات، پیروی نمی‌کرد و به رغم در نظر گرفتن سیاست‌های انگیزشی مشابه کشورهای دیگر و حتی در مواردی بهتر از آن‌ها، تاکنون نتوانسته از مناطق آزاد به عنوان ابزارهای کارآمد توسعه صنعتی، افزایش صادرات و گسترش تجارت آزاد استفاده کند.
- از آنجاکه مناطق مذکور در نقش آفرینی خود به منظور توسعه صادرات غیرنفتی کشور به صورت کامل موفق نبودند، با توجه به مأموریت اصلی سازمان توسعه تجارت به عنوان مตولی امر تجارت خارجی کشور، پروژه تقویت کارکردهای صادراتی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی در دستور کار قرار گرفته است.
- پیرو اقدامات قبلی دییرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مبنی بر تدوین پیش‌نویس سند توسعه صادرات مناطق مذکور پیشنهاد ایجاد «کارگروه برنامه‌ریزی و راهبری طرح صادراتی نمودن مناطق آزاد و ویژه اقتصادی» با حضور نمایندگان دستگاه‌های مرتبط از جمله سازمان توسعه تجارت ایران، گمرک ج.ا.ایران، دفتر مقررات صادرات و واردات، بانک مرکزی با مسئولیت دییرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مورد موافقت قرار گرفت مقرر شد این کارگروه از سوی آن معاونت با حضور معاونین اقتصادی مناطق آزاد و ویژه و اعضای پیشنهادی تشکیل گردد.
- با توجه به عدم برخبط بودن آمار تجارت خارجی کشور توسط گمرک ج.ا.ایران نیز مقرر شد طی تعاملات صورت گرفته مقرر شد آمار تجارت خارجی مناطق بر اساس رویه‌های موجود در مناطق به سازمان ارسال گردد.
- تهیه مقدمات تفاهم‌نامه همکاری مشترک در راستای گسترش امر صادرات مناطق آزاد و ویژه

۱۲-۷

گسترش و احیای موافقتنامه‌های تجاري

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

• تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۲

- با عنایت به تمرکز بر بازارهای صادراتی منطقه‌ای و تسهیل صادرات کشورمان به بازارهای هدف، عقد موافقتنامه تجارت ترجیحی یا آزاد با بازارهای عمدۀ صادراتی کشورمان به منظور کاهش هزینه صادرات به این بازارها با کاهش و حذف تعرفه‌های گمرکی مدنظر می‌باشد. در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد از کل صادرات جهان از امتیاز توافق‌های تجاري استفاده می‌کنند این در حالی است که رقم مشابه در ایران ۵ درصد می‌باشد. لذا انجام مذاکره و عقد موافقتنامه تجارت ترجیحی / آزاد با شرکای تجاري ایران در دستور کار قرار گرفته تا مسیر صادرات کشورمان به بازارهای هدف هموارتر شود. پروژه حاضر به هدف گسترش و احیای این موافقتنامه‌ها طراحی و اجرا شده است.

اقدامات و دستاوردها
• اقدامات انجام شده برای عقد موافقتنامه تجارت آزاد با ۵ کشور اوراسیا از مرداد ۱۴۰۰
○ تعاملات گسترده داخلی برای انجام هماهنگی در اتخاذ مواضع مذاکراتی با سازمان استاندارد، سازمان حفاظت محیط‌زیست، سازمان دامپزشکی، سازمان غذا و دارو، گمرک، اتاق بازرگانی ایران
○ برگزاری هفت نوبت مذاکره ویدئو کنفرانسی در مورد فصول اول تا نهم موافقتنامه بین سرتیم‌های مذاکراتی طرفین و مسائل جدید
○ برگزاری مذاکره نوبت چهاردهم با سرتیم‌های مذاکراتی دو طرف به صورت حضوری در ایروان
○ برگزاری دور مذاکرات بین تیم‌های کامل مذاکراتی ایران و اورا سیا که در ۱۰ و ۱۱ آبان ماه سال ۱۴۰۰ در ایروان ارمنستان با حضور ۵۰ نفر از مذاکره‌کنندگان اتحادیه اوراسیا و ۵ نفر از مذاکره‌کنندگان کشورمان برگزار شد. طی این مذاکرات مواضع دو طرف در کل موافقتنامه مرور و تصمیمات مربوطه برای نهایی کردن موارد مورد بحث اتخاذ شد.
• اقدامات در خصوص عقد توافق با سایر کشورها:
○ پاکستان: مذاکره با مشاور نخست‌وزیر پاکستان در ایران (در ۱۵ آبان (۱۴۰۰) و تأکید بر آمادگی ایران برای پیگیری مذاکرات تجاری برای عقد توافق تجارت آزاد
○ مالزی: برگزاری جلسات داخلی و هماهنگی برای نهایی سازی موارد توافق شده جهت پیش‌برد موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و مالزی
○ هند: پیگیری از وزارت امور خارجه و طرف هندی برای نهایی سازی فهرست کالاهای موردن توافق به منظور پیش‌برد موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و هند
○ جمهوری آذربایجان: برگزاری جلسات داخلی و هماهنگی برای نهایی سازی موارد توافق و پیش‌برد موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و آذربایجان

۱۳-۷

تقویت کانال‌های مالی و بانکی

• تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: شهریور ۱۴۰۲

معرفی
• با توجه به شرایط ویژه تحریمی ایران، عملیاتی شدن راهکارهای رفع مشکلات در حوزه پرداخت بین‌المللی با نگاه بر رفع موانع ضروری به نظر می‌رسد. نگاه دقیق به ساختار و شیوه اعمال تحریم‌ها نشان می‌دهد که به طور کلی دو عنصر کلیدی، عامل اصلی فشارها بر اقتصاد ایران بوده و در تحریم‌های جدید نیز بر آن دو تأکید شده است. این دو عنصر عبارت‌اند از: تسویه معاملات با استفاده از دلار و پیام‌رسانی مالی از طریق سوئیفت. در این شرایط، لازم است تدبیر ویژه و خلاقانه در راستای بی‌اثر کردن تحریم‌ها اندیشیده شود؛ به گونه‌ای که همکاری بانکی ایران با کشورهای طرف تجارتی، در بسترهای مستقل از نظام‌های پرداخت تحریم پذیر صورت بگیرد. درنتیجه ضرورت دارد نقشه راه کشور در زمینه پرداخت‌های بین‌المللی در شرایط تحریم طراحی و تدوین شود. اهمیت و فواید ناشی از این طراحی را می‌توان در موارد زیر مشاهده کرد:
○ انجام مبادلات تجاری و سرمایه‌گذاری در کشور بدون تهدیدات و مشکلات ناشی از نظام دلار
○ رفع تهدیدات ناشی از تحریم سوئیفت و حذف موانع ایجاد شده بر جریانات تجاری کشور
○ جلوگیری از رصد مسیر تراکنش‌های بین‌المللی کشور توسط کشورهای متخاصم
○ انجام مبادلات کشور از کanal رسمی بانکی؛ بدون ریسک و مطابق با عرف تجارت جهانی

- کاهش نوسانات بازار ارز با تنوعبخشی به ارزهای پرداختی (کاهش تقاضای ارزهای جهان روا)

اقدامات و
دستاوردها

- پایش و بررسی وضعیت کنونی پرداختهای بین‌المللی کشور
- اقناع ذی‌نفعان و شناسایی ابعاد شبکه بازیگران (شامل تجار، بانک‌ها و ...)

۱۴-۷

گسترش ظرفیت‌های آماد بین‌المللی

- تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰
- تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۲

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

● یکی از مهم‌ترین مسائل جهت توسعه صادرات کشور را اندازی و توسعه زیرساخت‌های دریایی، ریلی و جاده‌ای است. به دلیل عدم اهتمام کافی به این مهم طی سالیان گذشته و همچنین تحریم‌های اعمال شده به خطوط کشتیرانی ج.ا.ا. فرآیند صادراتی کشور دچار اختلال جدی شد. با توجه به این مسئله سازمان توسعه تجارت مبحث لجستیک را به عنوان یکی از پروژه‌های اصلی خود تعریف و ضمن طراحی ساختاری برای این مسئله، مشکلات موجود را احصا و در حال برنامه‌ریزی و تعامل با سایر دستگاه‌های ذی‌ربط برای حل گره‌های موجود و ایجاد زیرساخت پایدار جهت توسعه و انکا صادرکنندگان به آن است. از مهم‌ترین برنامه‌ها می‌توان به پیگیری برای توسعه خطوط و ناوگان دریایی دولتی و خصوصی، تکمیل خطوط ریلی در بنادر و افزایش کمی و کیفی ناوگان جاده‌ای اشاره کرد.

معرفی

● با عنایت به سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در خصوص درون‌زایی و برون‌گرایی اقتصاد از یکسو و همچنین اهمیت صادرات غیرنفتی به عنوان پیشran توسعه همه‌جانبه کشور، نسبت به تدوین بسته حمایت از صادرات غیرنفتی کشور، متضمن حمایت‌های کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط از جمله سازمان توسعه تجارت ایران، اقدام گردیده که بسته حمایتی فوق الذکر، توسط معاون اول رئیس جمهور و رئیس ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی ابلاغ گردیده است. موضوع فعل سازی خطوط هوایی کالاهای فسادپذیر و ارزش افزوده در جهت بهره‌برداری تجار از امکانات و تسهیلات دولتی در دستور کار قرار گرفته است.

خطوط منظم دریایی

● در سال جاری در حوزه دریایی خزر توافق‌نامه برقراری خطوط منظم دریایی فی‌مایبن سازمان توسعه تجارت ایران و کشتیرانی خزر منعقد شده است. در این توافق‌نامه که از ابتدای آبان ماه سال جاری به مدت یک سال پیش‌بینی شده است، خطوط منظم ذیل عملیاتی می‌گردد:

- از مبدأ بندر انزلی به مقصد بندر آستانه و مخاچ قلعه -روسیه و آکتاو-قراقتستان
- از مبدأ بندر امیرآباد به مقصد بندر آستانه و مخاچ قلعه -روسیه و آکتاو-قراقتستان
- سازمان توسعه تجارت ایران به ازاء انجام سفرهای منظم فوق از محل سود سهام دولت نزد کشتیرانی ج.ا. ایران اقدام به پرداخت یارانه می‌نماید.

اقدامات و
دستاوردها

تأمين کشتی رو-رو در دریای خزر

● در ارتباط با تأمین کشتی رو-رو (خرید، اجاره)

- عملیاتی نمودن یک کشتی رو-رو از مبدأ انزلی به آستانه با مالکیت روسی
- پیگیری تأمین کشتی رو-رو از طریق شرکت کشتیرانی خزر جهت حمل کانتینری کالاهای فسادپذیر

- برسی و پیگیری چگونگی صادرات کالاهای فسادپذیر از طریق حمل دریایی به عنوان جایگزین حمل جاده‌ای
- اخذ موافقت از صندوق توسعه ملی و بانک پاسارگاد (عاملیت مالی) برای لیزینگ کشتی‌های رو-رو توسط شرکت کشتیرانی خزر
- توافق با بانک پاسارگاد جهت تجهیز کشتیرانی خصوصی خود در دریای خزر و ارائه خدمات به سایر صادرکنندگان
- انجام مذاکره و اخذ موافقت صندوق توسعه ملی جهت اعطای تسهیلات به شرکت‌های کشتیرانی خصوصی فعال در دریای خزر
- مذاکره اولیه جهت ایجاد کنسرسیوم لجستیکی صادرات قیر جهت خرید کشتی تخصصی صادرات قیر
- انجام مذاکره با سایر دستگاه‌ها و نهادها جهت استفاده از زیرساخت‌های حمل و نقل هوایی ارتش (کارگو) و سایر امکانات لجستیکی آنان در جهت افزایش و تسهیل ترابری صادراتی
- برگزاری نشست‌های تخصصی با صادرکنندگان استان‌های مازندران و گیلان جهت احصاء مشکلات حمل و نقل در حوزه دریا و جاده و تشویق ایشان نسبت به استفاده از امکانات شرکت‌های حمل دریایی جهت حمل دریایی کالاهای صادراتی به جای حمل جاده‌ای

کارگو

- در ارتباط با تأمین هواییمای کارگو مذاکرات اولیه جهت افزایش ظرفیت استفاده از امکانات موجود کشور صورت گرفته و همچنین شیوه‌نامه‌های پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود هواییمایی باری و مسافربری جهت حمایت از حمل هوایی کالاهای فسادپذیر و ارزش‌افزوده بالا انجام شده است.
- توافق با وزارت جهاد جهت ساماندهی حمل مواد غذایی فساد شدنی
- تصویب شیوه‌نامه اجرایی پرداخت بارانه سوخت هواییمایی باری برای صادرات محصولات کشاورزی به توسط وزیر صمت بر اساس مفاد بند (م) تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور

پایانه‌های صادراتی

- طی ۱۰۰ روز گذشته پروانه تأسیس ۳ پایانه صادراتی در استان‌های کردستان، سیستان و بلوچستان و جنوب کرمان و همچنین برای احداث پایانه صادراتی محصولات کشاورزی مریوان واقع در استان کردستان پروانه تأسیس صادر شده است.

حمل ریلی

- طی بررسی‌های میدانی از خطوط ریلی استان‌های گیلان و مازندران، مهم‌ترین اقدام تأمین بودجه معادل ۷۰۰ میلیارد تومان جهت تکمیل خط ریلی رشت کا سپین و همچنین تکمیل پروژه ساخت اسکله ریلی بندر امیرآباد است که در حال پیگیری می‌باشد.

۱۵-۷

گسترش صادرات خدمات فنی و مهندسی

• تاریخ شروع: آبان ۱۴۰۰

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱

درصد پیشرفت پروژه: ۱۵%

- یکی از مهم‌ترین موتورهای محرک صادرات و اشتغال تخصصی در کشور می‌توان به صادرات خدمات فنی و مهندسی اشاره کرد که می‌تواند ضمن درگیر کردن متخصصان و ایجاد اشتغال تخصصی راهی برای جلوگیری از خروج نخبگان باشد.

معرفی

- توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی با هدف توسعه صادرات غیرنفتی کشور، خنثی‌سازی تحریم‌ها افزایش اشتغال و رشد اقتصادی از اهداف این پروژه به حساب می‌آید و این سازمان برنامه بسیار جدی برای

افزایش صادرات خدمات فنی مهندسی با فراهم آوردن شرایط آن از جمله ایجاد ساختار خدمات صادرات، ورود به پروژه‌های EPCF و کمک به تأمین مالی از طریق صندوق توسعه ملی و استفاده از ظرفیت شبکه‌های خانه‌های تجارت و دفاتر معاونت علمی اشاره کرد.

- صدور و یا تمدید خدماتنامه‌های پیش‌پرداخت و حسن انجام تعهدات برای شرکت‌ها متعدد و فعال در این حوزه
- تعیین میزان تعهد ارزی و صدور گواهی صادرات به منظور برخورداری از معافیت مالیاتی ناشی از صادرات برای شرکت‌های فعال در این حوزه
- بررسی پرونده شرکت‌های درخواست‌کننده صدور و تمدید مجوز خروج موقت ماشین‌آلات و تجهیزات اقدام به سپرده‌گذاری ۳۰ میلیون دلاری جهت صدور خدماتنامه به نفع کارفرمایان عراقی و تعامل و هماهنگی با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- تعاملات کارشناسی و هماهنگی با معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری صندوق توسعه ملی و انجام مقدمات لازم برای بررسی میدانی پروژه

اقدامات و دستاوردها

۱۶-۷

بازنگری و تکمیل قواعد گسترش مبادلات خارجی

- تاریخ شروع: شهریور ۱۴۰۰
- تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۰

با عنایت به ضرورت تحقق سیاست‌های تجاری بر سیاست‌های ارزی و همچنین تفویض پیگیری ایفای تعهدات ارزی صادراتی به وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان توسعه تجارت ایران به عنوان متولی تجارت خارجی کشور نسبت به تشکیل کمیته اقدام ارزی با حضور کلیه دستگاه‌های مسئول با هدف رفع مشکلات صادرکنندگان در حوزه ایفای تعهدات ارزی اقدام نموده و در این مسیر، ضمن برگزاری جلسات متعدد کمیته اقدام ارزی، بیش از ۷۰۰ پرونده صادرکنندگان را مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار داده است.

معرفی

تشکیل دبیرخانه کمیته اقدام ارزی در سازمان توسعه تجارت ایران و انجام کارشناسی لازم جهت ارائه درخواست‌ها به کمیته اقدام ارزی

-

برگزاری جلسات متعدد کمیته اقدام ارزی با حضور نمایندگان بانک مرکزی، جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان امور مالیاتی، وزارت نفت، نهاد نظارتی، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق اصناف ایران و اتاق تعاون

-

بررسی پرونده بیش از ۷۰۰ متقاضی در خصوص مشکلات مربوط به ایفای تعهدات ارزی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰

-

تدوین بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات سال‌های ۱۳۹۷-۱۴۰۰ و پیگیری ابلاغ آن توسط کمیته ماده ۲ چهاردهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی به عنوان نقشه راه ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان

-

تسهیل و تسریع در ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان در راستای تأمین ارز مورد نیاز واردات کالاهای اساسی، مواد اولیه، ماشین‌آلات و تجهیزات موردنیاز تولید

-

شایان ذکر است که با پیگیری‌های انجام شده تا کنون بیش از ۸۲ درصد تعهدات ارزی سر سید شده صادرکنندگان، ایفا شده و تلاش‌ها جهت بازگشت ۱۸ درصد باقیمانده در دست انجام می‌باشد.

اقدامات و دستاوردها

۸. سبد پروژه‌های معادن و فراوری مواد

۱-۸

توسعه اکتشاف و تکمیل پایگاه داده زمین‌شناسی

تاریخ شروع: مهر ۱۴۰۰

تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۲

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در قالب توافقنامه سه جانبه و برنامه‌ای مشارکتی با سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معادن و تجارت اقدام به تعریف برنامه‌ای تحولی در بخش زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر جدید معدنی کشور نمود که پس از ماهها بررسی و تحلیل فنی در کمیته راهبردی مشترک معدنی کشور با حضور مدیران و متخصصان این بخش، استان خراسان جنوبی به عنوان اولین هدف اجرای این برنامه در سال ۱۴۰۰ معرفی و برنامه‌ریزی اجرای پروژه تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی برای آن طراحی شد که اقدامات اجرایی آن از مهرماه سال جاری آغاز شد. این پروژه در مساحتی نزدیک به ۱۵ هزار کیلومترمربع که در برگیرنده حدود ۴ شهرستان و بیش از ۸۵ روستا است به اجرا درمی‌آید.

اهم نتایج اجرای این پروژه عبارت‌اند از:

- افزایش قابل توجه میزان اشتغال در منطقه و توسعه عدالت محور استان
- تهییه ۶۰ ورقه- نقشه زمین‌شناسی، ژئوشیمیابی، اکتشاف سیستماتیک چهارلایه‌ای شامل فلزی، غیرفلزی، کانی‌های قیمتی و عناصر استراتژیک
- تکمیل فاز شناسایی و پی‌جویی اکتشافی جهت معرفی مناطق جدید امیدبخش معدنی که تحولی چشمگیر در بخش معدن استان به همراه خواهد داشت.

اعزام اکیپ‌های صحرایی

- اخذ مجوز ستادکل نیروهای مسلح و برداشت داده به روش ژئوفیزیک هوابرد (موضوع بند ۱)
- تعداد ۱۲۵۳ کارشناس/روز اعزامی به مأموریت جهت تهییه نقشه‌های زمین‌شناسی (موضوع بند ۲ برنامه)
- تعداد ۶۰۰ کارشناس/روز اعزامی به مأموریت جهت تهییه نقشه‌های ژئوشیمی (موضوع بند ۳ برنامه)
- تعداد ۴۶۴ کارشناس/روز اعزامی به مأموریت جهت تهییه نقشه‌های زمین‌شناسی اقتصادی (موضوع بند ۴ برنامه)

اقدامات و
دستاوردها

- تهییه گزارش تلفیق و مدل‌سازی لایه‌های اطلاعاتی و معرفی نواحی امیدبخش فاز شناسایی در پهنه خراسان جنوبی (بیرجند- شاهرخت) (موضوع بند ۵ برنامه)
- برداشت تعداد ۱۵۹۵ نمونه زمین‌شناسی
- برداشت تعداد ۱۶۴۱ نمونه زمین‌شناسی اقتصادی
- برداشت تعداد ۲۰۰۷ نمونه ژئوشیمی
- نزدیک به ۳۰۰۰ کارشناس - روز اعزامی به مأموریت که در تاریخ این سازمان بی‌سابقه بوده است.

۹. سبد پروژه‌های زیرساخت

پروژه احداث ۱۴ هزار مگاوات نیروگاه اختصاصی صنعت و معدن

۱-۹

درصد پیشرفت پروژه: ۵%

تاریخ شروع: شهریور ۱۴۰۰

تاریخ پایان: شهریور ۱۴۰۳

بهمنظور جلوگیری از توقف تولید و اطمینان بخشی از تأمین پایدار انرژی بهویژه برق در واحدهای تولیدی، طی هماهنگی صورت گرفته و همکاری وزارت نیرو، واحدهای تولیدی بزرگ زنجیره معدن نسبت به برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری برای تولید ۱۴ هزار مگاوات برق اقدام کرده تا ضمن تأمین نیاز خود برق مازاد را به شبکه سراسری تحويل دهدن. اجرای این تفاهمنامه منجر به سرمایه‌گذاری حدود ۷ میلیارد دلار در زیرساخت‌های بخش تولید خواهد شد.

معرفی

- ماذکرات متعدد با بنگاه‌های تولیدی و وزارت نیرو بهمنظور عملیاتی شدن پروژه‌ها و انعقاد تفاهمنامه دوچانبه

- پیگیری برای تأمین سوخت نیروگاهها با قیمت معادن سوخت نیروگاهی که این موضوع در لایحه بودجه ۱۴۰۱ پیش‌بینی شده است.

اقدامات و
دستاوردها

- پیگیری برای صدور مجوزهای زیستمحیطی و وزارت نیرو در تعامل با دستگاه‌های ذی‌ربط
- پیگیری برای تأمین تجهیزات مورد نیاز نیروگاهها با استفاده از ظرفیت‌های داخلی

۱۰. سبد پروژه‌های اجتماعی - حمایتی

۱-۱۰

راهاندازی فرایند تسهیل استغال دهک‌های درآمدی پایین

• تاریخ شروع: فروردین ۱۴۰۱

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۱

در صد پیشرفت پروژه:	• در این پروژه تلاش بر این است که توزیع استغال در دهک‌های پایین بهبود یابد. به عبارتی توزیع فرصت‌های شغلی عادلانه شود. با بهبود توزیع استغال، توزیع درآمد بهبود خواهد یافت. جامعه هدف پروژه دهک‌های یک، دو و سه هستند که به طور میانگین در آن‌ها، از هر دو خانوار یک نفر شاغل است، در حالی که در دهک ۱۰، هر خانوار به متوسط بیش از یک فرد شاغل دارد.
معرفي	• در این پروژه فرآیند شناسایی استعدادها، توانمندسازی و هدایت شغلی انجام شده و ضمناً در کنار مهارت‌آموزانی، امتیازاتی به بنگاه‌هایی که این افراد را بکار می‌گیرند، داده می‌شود.
اقدامات و دستاوردها	• لازم به ذکر است این پروژه با هماهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرایی خواهد شد.
متناوب سازی نرخ سود تسهیلات تبصره ۱۸ در مناطق غیر برخوردار	•

۲-۱۰

استغال مرزنشینان

• تاریخ شروع: اردیبهشت ۱۴۰۱

• تاریخ پایان: اسفند ۱۴۰۲

در صد پیشرفت پروژه:	• بیکاری در مناطق مرزی یکی از علل کولبری و قاچاق در نواحی مرزی کشور به شمار می‌رود. دو رویکرد اصلی برای مواجهه با این معضل، توانمندسازی افراد و همچنین افزایش سرمایه‌گذاری کسب‌وکارها می‌باشد. پروژه حاضر تلاش دارد تا با فعال‌سازی این دو ابزار در مناطق مرزی کشور با بیکاری و مضلات حاصل از آن در این مناطق مقابله کند.
معرفي	• لازم به ذکر است این پروژه با هماهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرایی خواهد شد.
اقدامات و دستاوردها	• تعیین نرخ سود پایین برای تسهیلات تبصره ۱۸ در مناطق محروم مرزی

فصل دوم

طرح آمایش بخش صنعت، معدن و تجارت

گزارش طرح آمایش صنعتی، معدنی و تجاری

در آمایش صنعتی، معدنی و تجاری برنامه‌های این بخش به تفصیل و به تفکیک شهرستان‌ها طراحی می‌شود. در مرحله اول این برنامه که تا پایان ۱۴۰۱ انجام خواهد شد فرصت‌های اشتغال و ویرایش اول نقشه راه سرمایه‌گذاری در هر شهرستان تدوین خواهد شد.

در تدوین نقشه راه سرمایه‌گذاری، شناسایی ظرفیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری بالقوه استان‌ها و طرح‌های اولویت-دار منطبق بر نقشه آمایش (مشتمل بر طرح‌های نیمه‌تمام، ایجادی، فعال دارای قابلیت توسعه زنجیره ارزش، احیای معدن و توسعه زیرساخت‌ها و شهرک‌های صنعتی) انجام می‌شود. همچنین بر اساس پیش‌بینی جمعیت کشور تا افق ۱۴۰۴، میزان اشتغال موردنیاز هر استان به تفکیک شهرستان‌ها جهت نیل به هدف بیکاری متوازن استخراج خواهد شد. طراحی نقشه راه سرمایه‌گذاری با محوریت موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی و سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان و با همکاری تمام معاونت‌ها و سازمان‌های زیرمجموعه وزارت از جمله معاونت طرح و برنامه، معاونت امور صنایع، معاونت امور معدنی و صنایع معدنی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان توسعه و نوسازی معدن و صنایع معدنی ایران، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی، معاونت بازرگانی داخلی، سازمان توسعه تجارت، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور صورت می‌گیرد. تکمیل و نهایی سازی اسناد بر اساس اخذ نظرات نمایندگان محترم مجلس، سازمان‌های برنامه‌وبدجه استانی، استانداری‌ها، اتاق‌های بازرگانی استانی، اتاق اصناف و خبرگان علمی استان‌ها انجام می‌شود.

فرایند طراحی

۱. بررسی مبانی آمایش سرزمین و مطالعات پیشین

- بررسی چارچوب نظری آمایش سرزمین
- بررسی سوابق پیشین مطالعات آمایش سرزمین با تأکید بر بخش صنعت، معدن و تجارت
- بررسی آموزه‌های تجارب بین‌المللی
- بررسی مطالعات بخشی مرتبط با سازمان‌دهی فضایی بخش

در این بخش مطالعات پیشین آمایش سرزمین در کشور در دوره‌های مختلف، تجارب بین‌المللی در زمینه آمایش سرزمین صنعت، معدن و تجارت و نیز مطالعات بخشی صورت گرفته در حوزه صنعت و معدن موردنبررسی قرار گرفته و یافته‌های بررسی دسته‌بندی خواهد شد. مطالعه تجارب بین‌المللی برای پنج کشور (ترکیبی از کشورهای با بیشترین شباهت با ایران به لحاظ نظام برنامه‌ریزی فضایی و کشورهای با نظام فدرالی که نظام برنامه‌ریزی فضایی پیشرفته‌تری دارند) صورت خواهد گرفت.

۲. برسی و تحلیل اسناد فرادست، قوانین و مقررات و مصوبات مهم مرتبط با بخش صنعت، معدن و تجارت

در این بخش اسناد بالادستی، اسناد توسعه‌ای بخشی، مهم‌ترین قوانین و مقررات و مصوبات تأثیرگذار بر سازمان فضایی بخش‌های صنعت، معدن و تجارت مورد بررسی قرار گرفته و ارزش‌های راهبردی تدوین خواهد شد.

۳. شناسایی و تحلیل روندها و کلان‌روندهای ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی تأثیرگذار بر توسعه آتی بخش صنعت، معدن و تجارت

- شناسایی روندها و کلان‌روندهای ملی
- شناسایی روندها و کلان‌روندهای منطقه‌ای
- شناسایی روندها و کلان‌روندهای بین‌المللی
- تحلیل تأثیر روندها و کلان‌روندها بر توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت
- تحلیل تأثیر روندها و کلان‌روندها بر توسعه و تکمیل زنجیره‌های ارزش منتخب^۱

در این بخش، با تکیه بر تحلیل‌های آینده‌پژوهی، مهم‌ترین روندهای تأثیرگذار بر بخش‌های صنعت، معدن و تجارت کشور، اعم از روندهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، زیست‌محیطی و علم و فناوری شناسایی و تحلیل خواهد شد. تحلیل روندهای بین‌المللی عمدتاً مبتنی بر مطالعات و گزارشات آینده‌پژوهشی معتبر منتشر شده در جهان صورت خواهد بود. نتایج تحلیل‌های این بخش در ترسیم تصویر توسعه‌یافته‌گی فضایی بخش صنعت، معدن و تجارت کشور مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت. از جمله موضوعاتی که در این بخش مورد توجه قرار خواهد گرفت، انتخاب تعدادی زنجیره ارزش مهم و بررسی تأثیر روندها و کلان‌روندهای شناسایی شده بر این زنجیره‌ها و رویکردهای تکمیل آن هاست که در حد مقدورات این مطالعه خواهد بود. در بررسی زنجیره‌های مرتبط با بخش‌های صنعت، معدن و صنایع معدنی، بحث حرکت به سمت تکمیل زنجیره و تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر و روندهای اقتصادی جهانی تأثیرگذار بر آن نیز مورد توجه خواهد بود.

۴. تحلیل وضع موجود و استخراج ساختار و سازمان فضایی بخش‌های صنعت، معدن و تجارت

۴-۱- تحلیل وضع موجود و استخراج ساختار و سازمان فضایی بخش صنعت

- بررسی جایگاه بخش صنعت در کشور به لحاظ موقعیت و سهم آن نسبت به سایر بخش‌ها از ابعاد اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی

---

^۱ لازم به ذکر است که آنچه در شرح خدمات مصوب به عنوان شناسایی زنجیره‌های ارزش (که باید به تفکیک محصولات تولیدی مختلف صورت بگیرد) و نقشه تکمیل آن‌ها اشاره شده، مطالعات گسترده و جامعی را به جهت گستردگی، پیچیدگی و تنوع زنجیره‌های ارزش می‌طلبد که در قلمرو و طرفیت طرح آمایش سرزمین بخش صنعت و معدن نیست. لذا با توجه به مقدورات این پژوهه، بررسی‌ها روی زنجیره‌های ارزش منتخب (این زنجیره‌ها طی انجام همین بند انتخاب خواهند شد) متصرکر خواهند شد.

- تبیین وضع موجود توزیع فضایی فعالیت‌های (اجزای) بخش صنعت، اعم از کارگاه‌های صنعتی و شهرک‌ها و نواحی صنعتی و توزیع فضایی آن‌ها در پهنه سرزمین به تفکیک استانی
  - تحلیل طرح‌های توسعه‌ای و پروژه‌های مصوب و در حال اجرای مرتبط با بخش‌های صمت
  - تحلیل زنجیره ارزش کالاها تولیدی استان‌ها (در این بخش کارگاه‌های صنعتی فعال و نیمه فعال در رشته فعالیت‌های منتخب (مطابق با اسناد سیاست صنعتی) بر اساس ارتباط رشته فعالیت‌ها در بالادست و پایین‌دست زنجیره تولید در هر استان یا استان‌های منطقه مورد تحلیل)
  - تحلیل صنعت استان بر اساس کارگاه‌های بزرگ و متوسط صنعتی (طبق اطلاعات مرکز آمار)
  - طبقه‌بندی محصولات تولیدی استان‌ها به واسطه‌ای، مصرفی، سرمایه‌ای
  - تحلیل بنگاه‌ها بر اساس نیاز و دسترسی به منابع آبی (طبق اطلاعات مرکز آمار و وزارت جهاد کشاورزی)
  - تحلیل صنعت بر اساس دسترسی به مواد اولیه معدنی، کشاورزی و ... (طبق گزارشات و آمارهای سازمان‌های مرتبط در هر حوزه)
  - تحلیل صنعت بر اساس دسترسی به نیروی انسانی (طبق اطلاعات مرکز آمار)
  - تحلیل صنعت بر اساس دسترسی به زیرساخت‌های (گزارشات سازمان صمت)
  - تحلیل صنعت بر اساس دسترسی به بازار مصرف
  - تحلیل زنجیره ارزش خوش‌های صنعتی استان‌ها (طبق اطلاعات سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران) بر اساس مزیت‌های نسبی تولید صنعتی به تفکیک استانی
  - ۲-۴ تحلیل وضع موجود و استخراج ساختار و سازمان فضایی بخش معدن
  - تحلیل جایگاه بخش معدن در استان
- تحلیل بخش معدن لحاظ موقعیت و سهم آن از ابعاد اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی نسبت به سایر بخش‌ها

- تبیین توزیع فضایی ذخایر و معادن و فعالیت‌های معدنی^۲
- در این بند، وضع موجود اجزای بخش معدن، اعم از معادن، نواحی معدنی و توزیع فضایی آن‌ها در پهنه سرزمین به تفکیک استانی و بر اساس گزارشات نهادهای ذی‌ربط مورد بررسی قرار خواهد گرفت. همچنین، طرح‌های توسعه‌ای و پروژه‌های مصوب و در حال اجرای مرتبط با هر یک از معادن و نواحی معدنی که در صورت اجرایی شدن بر توزیع فضایی بخش معدن تأثیرگذاری خواهند داشت نیز مورد بررسی قرار می‌گیرند.
- تحلیل کارگاه‌های معدنی فعال و نیمه فعال^۳

^۲ با توجه به اینکه صنایع مرتبط با پردازش مواد معدنی نیز در بخش صنعت بررسی می‌شوند، منظور از فعالیت‌های معدنی در این بند، فعالیت‌های اکتشاف و بهره‌برداری از آن‌هاست.

^۳ در تحلیل‌های این بخش، زیربند بررسی بازارهای مصرف داخلی و خارجی به دلایل مشابه آنچه که در ۴,۱,۲ تشریح شد حذف شده است.

- بر اساس ارتباطات در زنجیره تولید (رشته فعالیت‌های بالادست و پایین‌دست موجود در استان مورد بررسی و استان‌های مجاور) (بر اساس گزارشات وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور)
- بر اساس مزیت‌های نسبی تولیدات معدنی به تفکیک استانی (تحلیل‌های تیم پژوهش)
- بر اساس نیاز و دسترسی به منابع آبی (طبق اطلاعات مرکز آمار و وزارت جهاد کشاورزی)
- تیپ بندی معادن و تحلیل فضایی پراکنش آن‌ها بر اساس حجم ذخایر، سوداواری، تقاضای ملی و جهانی و ...
بر اساس گزارشات سازمان‌های زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و اینمیرو
- ۳-۴ تحلیل بخش تجارت استان‌ها
- تحلیل تجارت خارجی و تراز خارجی کشور و استان‌ها
- به تفکیک شرکای تجاری
- به تفکیک نوع کاربرد (صرفی، واسطه‌ای، سرمایه‌ای)
- به لحاظ تنوع کالاهای صادراتی و وارداتی
- به تفکیک شیوه‌های حمل
- به تفکیک مبادی ورودی - خروجی
- تحلیل تجارت خارجی کشور به تفکیک فناوری
- تنوع و تمرکز تجاری (بازار و کالا)
- خدمات (فنی و مهندسی، ترانزیت و سایر خدمات)
- تحلیل بازرگانی داخلی
- بررسی متغیرهای کلیدی بازرگانی داخلی (مانند اشتغال، سهم شبکه عمده‌فروشی و خردۀ‌فروشی از تولید ناخالص داخلی و ...)
- بررسی وضعیت نظام توزیع مدرن و سنتی و شبکه‌های خردۀ‌فروشی و عمده‌فروشی استان‌ها
- بررسی وضعیت زیرساخت‌های بازرگانی داخلی استان

۵. شناسایی، واکاوی و تحلیل راهبردی بخش صمت استان‌ها (نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای فرارو) و ریشه‌یابی بحران‌های فعلی و احتمالی (با نگاه نقادانه نسبت به گذشته) در این قسمت، تحلیل راهبردی بخش‌های صنعت، معدن و تجارت از دیدگاه بخشی و فضایی آن صورت گرفته و سپس بحران‌های فعلی و احتمالی که عمدتاً ناشی نقاط ضعف و تهدیدات شناسایی شده هستند ریشه‌یابی و نقد خواهند شد. به منظور احصا و ارزیابی نقاط قوت و نقاط ضعف و فرصت‌ها و تهدیدات از ماتریس‌های تحلیل عوامل داخلی و خارجی بهره گرفته خواهد شد.

- بررسی و تحلیل تعارض‌ها، عدم توازن‌ها و عدم تعادل‌های بین‌بخشی - بین منطقه‌ای (از بعد چشم‌اندازها، راهبردها، پیامدها، پیوندهای پسین و پیشین، انتظارات متقابل و ...)

در این مرحله با استفاده از نگاشت نهادی تحلیل ذینفعان و تحلیل‌هایی نظری تحلیل میزان تناسب یا تعادل ساختار فضایی بخش به کمک احصای شاخص‌های مرتبط و تلفیق و مقایسه آن‌ها به کمک روش دلفی صورت خواهد گرفت.

۶. تدوین چشم‌انداز، اهداف و راهبردهای کلان توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت

۷. تدوین مدل شناسایی اولویت‌های تعریف طرح‌های جدید

۸. تعیین اولویت موضوعی و فضایی توسعه بخش صنعت و معدن

در این مرحله، اولویت‌های موضوعی و فضایی توسعه بخش‌های صمت بر اساس چشم‌انداز و اهداف راهبردی تدوین شده در مراحل قبل احصاء خواهند شد.

۹. ملاحظات و انتظارات متقابل توسعه آتی بخش صنعت و معدن از سایر بخش‌های همپیوند و الزامات تحقق آن‌ها

در این مرحله، الزامات تحقق چشم‌انداز در تعامل با بخش‌های همپیوند بر اساس راهبردهای تدوین شده و با رویکرد تحلیل ذینفعان انجام و استراتژی‌های مدیریت ذی‌نفعان ارائه خواهد شد.

۱۰. تدوین اسناد اولویت‌های صنعتی، معدنی و تجاری استان‌ها

پیشرفت طراحی نقشه‌راه سرمایه‌گذاری شهرستان‌ها

ردیف	شهرستان‌های استان	میزان پیشرفت فعلی (درصد)
۱	بوشهر	۶۰
۲	مازندران	۶۰
۳	کهگیلویه و بویراحمد	۷۰
۴	گیلان	۵۰
۵	کرمانشاه	۶۰
۶	تهران	۶۰
۷	قزوین	۷۰
۸	گلستان	۶۰
۹	زنجان	۷۰
۱۰	خوزستان	۸۵
۱۱	فارس	۷۰
۱۲	چهارمحال و بختیاری	۶۵
۱۳	کرمان	۶۰
۱۴	خراسان شمالی	۶۵
۱۵	البرز	۵۰
۱۶	کردستان	۶۰
۱۷	خراسان رضوی	۶۰
۱۸	اردبیل	۶۵
۱۹	قم	۵۰
۲۰	مرکزی	۵۰
۲۱	همدان	۸۰
۲۲	خراسان جنوبی	۶۰
۲۳	اصفهان	۶۰
۲۴	سیستان و بلوچستان	۹۰
۲۵	یزد	۶۵
۲۶	سمنان	۶۰
۲۷	آذربایجان غربی	۶۵
۲۸	آذربایجان شرقی	۶۵
۲۹	ایلام	۶۰
۳۰	لرستان	۶۵
۳۱	هرمزگان	۵۵

خروجی‌های برنامه

- شناسایی اشتغال موردنیاز هر استان به تفکیک شهرستان‌ها طی ۴ سال آتی (در راستای نیل به هدف بیکاری متوازن).
- شناسایی پتانسیل‌های بالقوه استان به تفکیک شهرستان‌ها.
- شناسایی زنجیره ارزش رشته فعالیت‌های منتخب به تفکیک استان.